

Aprobat
în ședința Consiliului de Supraveghere
din 10.01.2024

POLITICILE CONTABILE ALE BCR CHIȘINĂU S.A. PENTRU ANUL 2024

1. Informații generale

1.1. Obiective

Prezenta Politică are ca obiective stabilirea politicilor, principiilor și tratamentelor contabile aplicate de BCRC (Banca Comercială Română Chișinău S.A.).

1.2. Scop

Scopul prezentei politici este de a forma informații oportune, detaliate, veridice și consistente cu privire la activitatea BCRC și situația ei patrimonială și financiară.

2. Principii de contabilitate

Politicile contabile reprezintă principiile, bazele, convențiile, regulile și practicile specifice aplicate de BCRC la întocmirea și prezentarea situațiilor financiare.

Utilizarea SIRF (Standarde Internaționale de Raportare Financiară) permite BCRC să comunice într-un limbaj contabil internațional, general recunoscut și înțeles de investitori, să conducă la creșterea încrederii investitorilor interni și internaționali în informațiile contabile și implicit la atragerea investițiilor de capital.

Exercițiul financiar în anul gestionar începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie și include toate operațiunile economice efectuate în BCRC în perioada respectivă. Totalitatea indicilor efectivi, ce țin de activitatea BCRC și care reflectă situația patrimonială și financiară a băncii și rezultatele activității economice în anul gestionar se includ și se reflectă în Rapoartele financiare ale băncii pentru anul gestionar în conformitate cu cerințele SIRF emise de către IASC (International Accounting Standards Committee).

BCRC întocmește un set complet de situații financiare conform SIRF distincte ce include:

- o situație a poziției financiare la sfârșitul perioadei;
- o situație a rezultatului global pe perioadă;
- o situație a modificărilor din capitalurile proprii pe perioadă;
- o situație a fluxurilor de trezorerie pe perioadă;
- notele cuprinzând un rezumat al politicilor contabile semnificative și alte note explicative.

Situațiile financiare sunt prezentate în lei moldovenești, care este moneda funcțională și de prezentare a BCRC.

Politicile de contabile au fost elaborate, având la bază următoarele principii:

Principiul continuității activității, acesta presupune că BCRC își continuă în mod normal funcționarea într-un viitor previzibil, fără a intra în imposibilitatea continuării activității sau fără reducerea semnificativă a acesteia. Dacă administratorii au luat cunoștință de unele elemente de nesiguranță legate de anumite evenimente care pot duce la incapacitatea instituției de a-și continua activitatea, aceste elemente trebuie prezentate în notele explicative.

Principiul permanenței metodelor, conform căruia este obligatorie continuitatea aplicării aceluiași reguli și norme privind evaluarea, înregistrarea în contabilitate și prezentarea elementelor patrimoniale și a rezultatelor, asigurând comparabilitatea în timp a informațiilor contabile.

Principiul prudenței, presupune că valoarea oricărui element trebuie să includă următoarele aspecte:

- se vor lua în considerare numai profiturile (veniturile, finanțările) recunoscute până la data încheierii exercițiului financiar;
- se va ține seama de toate obligațiile previzibile și de pierderile potențiale care au luat naștere în cursul exercițiului financiar încheiat sau pe parcursul unui exercițiu anterior, chiar dacă asemenea obligații sau pierderi apar între data încheierii exercițiului și data întocmirii bilanțului;
- se va ține seama de toate ajustările de valoare datorate deprecierilor, chiar dacă rezultatul exercițiului financiar este profit sau pierdere.

Se înțelege deci că potrivit acestui principiu nu este admisă supraevaluarea elementelor de activ și a veniturilor, respectiv subevaluarea elementelor de pasiv și a cheltuielilor, ținând cont de deprecierile, riscurile și pierderile posibile generate de desfășurarea activității exercițiului curent sau anterior.

Principiul independenței exercițiului, care presupune că veniturile și cheltuielile se constată și se reflectă în contabilitate și rapoartele financiare ale perioadei în care au avut loc, fără a se ține seama de data încasării sumelor sau a efectuării plăților (contabilitatea de angajament). „Independența” se asigură prin respectarea tehnicilor „delimitării în timp” a evenimentelor, angajamentelor, veniturilor, cheltuielilor, obligațiilor și, implicit, scadențelor.

Principiul evaluării separate a elementelor de activ și de pasiv, care prevede că valoarea totală corespunzătoare unei poziții din bilanț se determină separat de valoarea aferentă fiecărui element individual de activ sau de pasiv, indiferent de conținutul său economic, de evoluția previzibilă a pieței, de consecințele pe care le are această evaluare. Odată stabilită corect valoarea, mai departe, prelucrarea și sistematizarea informațiilor o face contabilitatea după toate regulile sale specifice.

Principiul necompensării, presupune că valorile elementelor ce reprezintă active nu pot fi compensate cu valorile elementelor ce reprezintă pasive, respectiv veniturile cu cheltuielile, cu excepția compensărilor între active și pasive admise de SIC (Standardele Internaționale de Contabilitate) (este vorba de așa numitele „conturi rectificative”, care aduc activele și, respectiv pasivele, la valoarea contabilă netă).

Principiul intangibilității se referă la faptul că bilanțul de deschidere al unui exercițiu trebuie să corespundă cu bilanțul de închidere al exercițiului precedent, cu excepția corecțiilor impuse de aplicarea SIC 8 “Politici contabile, modificări în estimările contabile și erori”.

Principiul prevalenței economicului asupra juridicului, prevede că informațiile prezentate în situațiile financiare trebuie să reflecte realitatea economică a evenimentelor și tranzacțiilor, nu numai forma lor juridică.

Principiul pragului de semnificație se referă la faptul că orice element care are o valoare semnificativă trebuie prezentat distinct în cadrul situațiilor financiare. Elementele cu valori ne semnificative care au aceeași natură sau cu funcții similare trebuie însumate, nefiind necesară prezentarea lor separată.

Corectitudinea aplicării SIRF și procedeele de evidență reflectate în situațiile financiare se supun unui audit extern, care se asigură de compania internațională de audit. Rezultatele auditului extern se aduc la cunoștința Consiliului de Supraveghere al BCRC, Adunării generale a acționarilor. Compania de audit informează BNM (Banca Națională a Moldovei) despre orice acțiune frauduoasă comisă de funcționarii BCRC, precum și despre orice neregulă din administrarea și din efectuarea operațiunilor care ar putea conduce la pierderi materiale pentru bancă.

Politicile contabile se extind asupra tuturor entităților funcționale.

Politicile contabile se elaborează pentru fiecare an gestionar de către Departamentul Contabilitate și Controlling și se aprobă de către Consiliul de Supraveghere al BCRC.

3. Cerințe generale aferente elementelor rapoartelor financiare

3.1. Recunoașterea elementelor rapoartelor financiare

Recunoașterea reprezintă un proces de includere în situația poziției financiare sau rezultatului global a unui element ce satisface următoarele criterii de recunoaștere:

- este probabil ca orice beneficiu economic viitor aferent elementului să intre sau să iasă în sau din BCRC și
- costul sau valoarea elementului poate fi evaluat în mod credibil.

Ținând cont de criteriul general de recunoaștere:

- *Un activ* este recunoscut în bilanț în momentul în care este probabilă realizarea unui beneficiu economic viitor de către BCRC și activul are un cost care poate fi evaluat credibil.
- *O datorie* este recunoscută în bilanț atunci când este probabil că o ieșire de resurse va rezulta din decontarea unei obligații prezente și când valoarea la care se va realiza această decontare poate fi evaluată în mod credibil.
- *Veniturile* sunt recunoscute în situația rezultatului global atunci când a avut loc o creștere a beneficiilor economice viitoare aferente creșterii unui activ sau diminuării unei datorii, iar acestea pot fi evaluate credibil.
- *Cheltuielile* sunt recunoscute în situația rezultatului global atunci când a avut loc o reducere a beneficiilor economice viitoare aferentă diminuării unui activ sau creșterii unei datorii, iar această reducere poate fi evaluată credibil, sau atunci când este direct asociată unui venit (principiul corelației).

3.2. Compensarea elementelor rapoartelor financiare

BCRC nu va compensa activele și datoriile sau veniturile și cheltuielile, cu excepția cazului în care compensarea este prevăzută sau permisă de un Standard sau o Interpretare.

Veniturile și cheltuielile pot fi compensate numai când:

- un Standard sau o Interpretare permit asemenea compensare, sau
- profiturile și pierderile apar într-un grup de tranzacții similare și nu sunt semnificative.

Un activ financiar și o datorie financiară pot fi compensate, iar valoarea netă va fi prezentată în bilanț atunci, și numai atunci când BCRC:

- în mod curent are dreptul legal de a compensa valorile recunoscute, și
- intenționează fie să le deconteze pe o bază netă, fie să realizeze activul și să stingă obligația simultan.

La contabilizarea unui transfer al unui activ financiar care nu este de recunoscut, BCRC nu va compensa activul transferat și datoria asociată cu acesta.

3.3. Politici contabile, modificări în estimările contabile și erori

3.3.1. Modificări ale politicilor contabile

BCRC va modifica o politică contabilă doar dacă modificarea:

- este cerută de un Standard sau de o Interpretare, sau

- conduce spre rapoarte financiare care oferă informații credibile și mai relevante cu privire la efectele tranzacțiilor, altor evenimente sau condiții asupra poziției financiare, performanțelor financiare sau fluxurilor de mijloace bănești ale BCRC.

Aplicarea unei politici contabile pentru tranzacții sau evenimente ce nu au existat anterior, nu se consideră a fi modificare a politicii contabile.

Dacă o modificare a politicii contabile este cerută de un nou Standard sau Interpretare, modificarea se va contabiliza în conformitate cu prevederile tranzitorii ale noului Standard sau Interpretării. În cazul în care noul Standard sau Interpretare nu include prevederi tranzitorii, atunci modificarea în politica contabilă va fi aplicată retroactiv.

Aplicarea retroactivă înseamnă ajustarea soldului inițial al fiecărui element component afectat al capitalului propriu pentru cea mai îndepărtată perioadă prezentată, precum și alte valori comparative prezentate pentru fiecare perioadă anterioară, ca și cum noua politică contabilă ar fi fost aplicată întotdeauna.

Când sunt imposibil de determinat efectele modificării politicii contabile privind informația comparativă pentru una sau mai multe perioade anterioare, BCRC aplică noua politică contabilă activelor și datoriilor ca de la începutul celei mai îndepărtate perioade pentru care aplicarea retroactivă este posibilă, care poate să fie perioada curentă, și efectuează ajustările corespunzătoare soldurilor inițiale ale fiecărui element component afectat al capitalului propriu pentru acea perioadă.

Când la începutul perioadei curente este imposibil de determinat efectul cumulativ al aplicării noilor politici contabile tuturor perioadelor anterioare, BCRC ajustează informația comparativă pentru a aplica noile politici contabile prospectiv de la cea mai îndepărtată dată posibilă.

3.3.2. Modificări în estimările contabile

Efectul modificării unei estimări contabile se recunoaște prospectiv prin includerea ei în profitul sau pierderea:

- perioadei în care are loc modificarea, dacă aceasta afectează doar perioada respectivă, sau
- perioadei în care are loc modificarea și a perioadelor viitoare, dacă modificarea are efect și asupra acestora.

Totodată, dacă o modificare în estimările contabile conduce spre modificări ale activelor și datoriilor, sau a elementelor din capitalul propriu, aceasta se va recunoaște prin ajustarea elementelor conexe de active, datorii și capital propriu în perioada modificării.

3.3.3. Corectarea erorilor

BCRC corectează retroactiv erorile semnificative ale perioadei anterioare în primul set de rapoarte financiare după descoperirea acestora prin:

- ajustarea valorilor comparative pentru perioadele anterioare în care a apărut eroarea, sau
- dacă eroarea a apărut înainte de cea mai îndepărtată perioadă anterioară, ajustarea soldurilor inițiale ale activelor, datoriilor și capitalului propriu pentru cea mai îndepărtată perioadă.

Când sunt imposibil de determinat efectele erorii privind informația comparativă pentru una sau mai multe perioade anterioare, BCRC ajustează soldurile inițiale soldurilor inițiale ale activelor, datoriilor și capitalului propriu pentru cea mai îndepărtată perioadă pentru care ajustarea retroactivă este posibilă.

Când la începutul perioadei curente este imposibil de determinat efectul cumulat al unei erori asupra tuturor perioadelor anterioare, BCRC ajustează informația comparativă pentru a corecta eroarea prospectiv începând cu cea mai îndepărtată dată posibilă.

4. Procedeele de evidență contabilă aplicate de BCRC

4.1. Mijloace bănești și echivalente

Mijloacele bănești și echivalente (mijloacele BCRC din casierie, conturile curente și plasamente pe termen scurt la alte bănci, valori mobiliare de stat și alte investiții foarte lichide pe termen scurt cu o scadență mai mică de 91 de zile de la data achiziției) reprezintă investițiile financiare pe termen scurt și extrem de lichide, care pot fi ușor convertite în sume determinate de mijloace bănești, al căror risc de schimbare a valorii este neînsemnat.

Fluxul mijloacelor bănești se reflectă în bilanțul contabil al BCRC în momentul primirii de către BCRC a mijloacelor în numerar și prin virament și în momentul utilizării lor în dependență de tipul de activitate:

- operațională;
- investițională;
- financiară.

Activitatea operațională reprezintă rezultatul operațiunilor bancare și altor evenimente, așa ca:

- încasarea dobânzilor și comisioanelor;
- plata dobânzilor și comisioanelor;
- recuperarea creditelor anterior trecute la scăderi din contul reducerilor pentru pierderi la credite;
- încasări din alte venituri;
- plăți privind salariații, inclusiv la cererea salariaților, plata contribuțiilor obligatorii, a impozitului pe venit;

- plăți privind furnizorii și antreprenorii, inclusiv pentru mărfurile și serviciile prestate;
- majorarea (diminuarea) activelor, inclusiv plasări la bănci, depozite și rezervele obligatorii plasate în BNM, credite pe termen scurt acordate băncilor și clienților, achiziționarea (vânzarea) valorilor mobiliare pentru vânzare și alte active;
- majorarea (diminuarea) obligațiunilor (inclusiv depozite primite de la clienți și de la bănci, împrumuturi pe termen scurt obținute de la bănci și alte obligațiuni); plățile impozitului pe venit, care influențează la formarea profitului (pierderilor) și este indicatorul principal al suficienței mijloacelor bănești de care dispune BCRC fără a recurge la surse externe de finanțare pentru:
 - achitarea creditelor;
 - finanțarea activității sale de bază;
 - efectuarea investițiilor.

Activitatea investițională reprezintă activitatea de procurare și ieșire a activelor pe termen lung, precum și alte investiții și include:

- acordarea creditelor clienței (creditele pe termen lung acordate băncilor și clienței, inclusiv leasingul);
- achiziționarea (vânzarea) valorilor mobiliare investiționale (inclusiv cota de participare în activitatea altor întreprinderi);
- achiziționarea (vânzarea) imobilizărilor corporale (inclusiv capitalizarea cheltuielilor pentru modernizarea și dotarea imobilizărilor);
- achiziționarea (vânzarea) imobilizărilor necorporale (inclusiv capitalizarea cheltuielilor pentru modernizarea și dotarea imobilizărilor);
- încasarea dividendelor;
- încasarea dobânzilor (numai cele obținute din activitatea investițională);
- investiții în părți legate (inclusiv întreprinderi-fiice și organizații asociate);
- achiziționarea (vânzarea) filialelor și a altor întreprinderi.

Activitatea financiară reprezintă activitatea care conduce la modificarea volumului și conținutului capitalului social și a mijloacelor împrumutate pe termen lung și include:

- emiterea (răscumpărarea) acțiunilor și a altor valori mobiliare proprii;
- primirea (rambursarea) împrumuturilor pe termen lung (inclusiv leasingul financiar);
- obținerea (achitarea) datoriilor subordonate;
- plata dividendelor;
- plata dobânzilor (provenite din activitatea financiară).

4.2. Instrumente financiare

4.2.1. Recunoașterea inițială a instrumentelor financiare și data recunoașterii

Cumpărările sau vânzările activelor financiare care necesită furnizarea de active într-o perioadă de timp stabilită sunt recunoscute la data tranzacției, adică data la care BCRC se angajează să cumpere sau să vândă activul.

Ca principiu general, toate instrumentele financiare sunt recunoscute inițial atunci când BCRC devine parte la dispozițiile contractuale ale instrumentului.

În cazul instrumentelor de garanție financiară care intră în domeniul de aplicare al SIRF 9, data recunoașterii inițiale a activului financiar care rezultă din executarea garanției este considerată data executării (în urma unui eveniment incorect al garanției) și nu data semnării, cu excepția cazului în care există un alt angajament de împrumut semnat la data emiterii garanției financiare.

4.2.2. Clasificarea datoriilor financiare

În conformitate cu SIRF 9.4.2.1, o entitate trebuie să clasifice toate pasivele financiare măsurate ulterior la costul amortizat, cu excepția:

- datoriilor financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere;
- datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu se califică pentru derecunoaștere sau când se aplică abordarea de implicare continuă (a se vedea SIRF 9.3.2.15 și respectiv SIRF 9.3.2.17);
- contractele de garanție financiară;
- angajamentelor de acordare a unui împrumut la o rată a dobânzii mai mică de piață;
- contrapartidă contingentă recunoscută de un dobânditor într-o combinație de întreprinderi la care se aplică SIRF 3.

4.2.3. Clasificarea activelor financiare

BCRC clasifică activele și datoriile sale financiare în următoarele categorii:

- active financiare sau datorii financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere (FVTPL);
- activele financiare la valoarea justă prin alte venituri (FVTOCI);
- active financiare și datorii financiare la cost amortizat (AC).

Categoriile de măsură prezentate mai sus se aplică tuturor pozițiilor din bilanțurile activelor și pasivelor care intră în domeniul de aplicare al SIRF 9.

Clasificarea activelor financiare la recunoașterea inițială depinde de caracteristicile fluxului lor de numerar, precum și de scopul și intenția conducerii (adică modelul de afaceri) pentru care au fost achiziționate instrumentele financiare.

Modelul de afaceri al unei entități este determinat la un nivel care reflectă modul în care grupurile de active financiare sunt gestionate împreună pentru a atinge un anumit obiectiv de afaceri. SIRF 9 definește trei grupuri de modele de afaceri: destinate să colecteze, să dețină și să vândă și alt model de afaceri. Aici, unele dintre trăsăturile cheie ale fiecăruia dintre aceste portofolii:

4.2.3.1. Modelul de afaceri "deținut pentru a colecta"

Obiectivul principal al acestui model de afaceri este de a deține activele financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale care decurg din acesta.

Unele alte caracteristici importante ale modelului de business Held to collect sunt:

- Performanța portofoliului și a managerului de portofoliu este evaluată și raportată pe baza veniturilor din dobânzi și nu pe baza valorii juste;
- În mod obișnuit, sunt cumpărate doar instrumentele care prezintă expunere la rentabilitatea economică (de exemplu, instrumente de datorie cu dobândă, inclusiv obligațiuni zero).

4.2.3.2. Modelul de afaceri "deținut și pentru vânzare" ("Hold and Sell")

SIRF 9 definește acest model de afaceri ca fiind un portofoliu în care activele financiare sunt deținute într-un model de afaceri al cărui obiectiv este atins atât prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cât și prin vânzarea de active financiare, instrumentele tipice gestionate în cadrul acestui tip de model de afaceri sunt în mare parte tranzacționabile titluri de creanță.

Principalele caracteristici ale acestui model de afaceri sunt:

- Strategia managementului se concentrează pe câștigarea veniturilor din dobânzi contractuale, dar și pe satisfacerea nevoilor de lichiditate de zi cu zi;
- Nu există o limitare a vânzărilor, însă nu este permisă tranzacționarea pe termen scurt;
- Performanța portofoliului este raportată și evaluată la valoarea justă;
- Performanța administratorului de portofoliu este evaluată pe baza valorii juste și a venitului net din dobânzi.

4.2.3.3. Alte modele de afaceri

Aceste tipuri de modele includ toate activele financiare care nu sunt deținute în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active pentru a colecta fluxuri de trezorerie contractuale sau într-un model de afaceri al cărui obiectiv este atins atât prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractate, valoarea justă prin profit sau pierdere. Exemplul tipic al unui astfel de portofoliu este categoria de clasificare clasificată pentru tranzacționare. Toate activele financiare măsurate în cadrul acestor alte modele de afaceri sunt evaluate la FVTPL, indiferent de caracteristicile fluxurilor de trezorerie ale activelor suport.

4.2.3.4. Tranzacții de bază pentru plata principalului și a dobânzii (SPPI)

SIRF 9 introduce conceptul de plată numai a principalului și a dobânzii (SPPI) ca o nouă abordare de evaluare a caracteristicii fluxului de numerar al activelor financiare. Potrivit acestui concept, pot fi clasificate la AC sau FVTOCI numai instrumentele cu termeni care dau naștere unor date specificate fluxurilor de trezorerie care sunt numai plăți de capital și dobânzi din suma principală în circulație. Evaluarea SPPI este un instrument pentru evaluare individuală, adică caracteristicile fluxului de numerar ale activelor financiare se evaluează la nivel contractual.

Dobândă = Previziune pentru valoarea în timp a banilor + Spread credit + Cheltuieli administrative + Compensare pentru orice "alte riscuri de creditare de bază" + Marja de profit rezonabilă

Dacă termenul de mai sus nu este îndeplinit (de exemplu, "termenii contractuali introduc expunerea la riscuri sau volatilitatea fluxurilor de trezorerie contractuale care nu au legătură cu un aranjament de împrumut de bază, cum ar fi expunerea la modificări ale prețurilor acțiunilor sau ale prețurilor materiilor prime) modelul nu este posibil și se aplică întotdeauna modelul FVTPL.

4.2.3.5. Testul de referință

Dacă valoarea temporală modificată a elementului de bani ar putea avea ca rezultat fluxuri de trezorerie (nedisconectate) care sunt semnificativ diferite de fluxurile de numerar (nediscountate), activele financiare nu îndeplinesc condiția SPPI. Prin urmare, se aplică modelul de măsurare FVTPL.

4.2.4. Active financiare și datorii financiare deținute pentru tranzacționare (T)

Potrivit IFRS 9, Activele financiare și pasivele financiare deținute pentru tranzacționare includ instrumente financiare care:

- sunt achiziționate sau suportate în principal în scopul vânzării sau rascumpărării acestora pe termen scurt;

- la recunoasterea initiala fac parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare identificate, care sunt administrate impreuna si pentru care exista dovezi ale unui model recent real de profit pe termen scurt; sau
- sunt instrumente financiare derivate (cu exceptia unui instrument financiar derivat care reprezinta un contract de garantie financiara sau un instrument de acoperire desemnat si eficient).

Instrumentele financiare detinute pentru tranzactionare sunt evaluate la valoarea justa prin profit sau pierdere si sunt prezentate in bilant ca "Active financiare detinute pentru tranzactionare" sau "Pasive financiare detinute pentru tranzactionare". Ele sunt impartite in Derivative si alte instrumente financiare (non-derivative) in pozitile „alte active financiare detinute pentru tranzactionare” si „alte datorii financiare detinute pentru tranzactionare”

Modificarile valorii juste (pretdirty) care rezulta din instrumentele financiare detinute pentru tranzactionare sunt inregistrate in Situatiile veniturilor si cheltuielilor in randul "Castiguri sau (-) pierderi din active si pasive financiare detinute pentru tranzactionare, net". Veniturile din dobanzi si cheltuielile cu instrumentele de datorie sunt inregistrate in Situatiile veniturilor si cheltuielilor in randul "Castiguri sau pierderi din active si datorii financiare detinute pentru tranzactionare, nete", iar veniturile din dividende pentru instrumentele de capitaluri proprii sunt inregistrate la pozitia "Venituri din dividende".

Veniturile din dobanzi/cheltuielile cu dobanzile aferente activelor/pasive financiare la FVPL non-derivative se acumuleaza pe baza ratei efective a dobanzii (EIR), fara a lua in considerare eventualele taxe/ costuri de origine asociate activului/pasivului financiar. Aceste taxe sunt prezentate direct la Venituri sau cheltuieli cu taxele si comisioanele.

4.2.5. Instrumente financiare derivate

Un instrument derivat este un instrument financiar sau un alt contract cu toate cele trei caracteristici:

- Valoarea sa se schimba ca raspuns la modificarea ratei dobanzii specificate, a cotației instrumentului financiar, a cotației marfii, a cursului de schimb valutar, a indicelui de curs sau rata, a rating-ului de credit sau a indicelui de credit, sau a altei variabile, cu conditia ca in cazul unei variabile nefinanciare, variabila sa nu fie specifica unei parti din contract (numita uneori „de baza”);
- Nu impune nicio investitie neta initiala sau o investitie neta initiala care sa fie mai mica decat ar fi necesar pentru alte tipuri de contracte care sunt preconizate a avea un raspuns similar la modificarile factorilor de piata; si
- Este decontat la o data ulterioara.

4.2.6. Active financiare necotate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

Acest element include toate activele financiare nederivate care sunt evaluate la FVTPL și care nu sunt deținute pentru tranzacționare:

Practic, acest grup de active include acele active:

- Desemnate în mod voluntar la FVTPL;
- sau cei mășurați obligatoriu la FVTPL datorită
 - neîndeplinirii caracteristicilor fluxurilor de trezorerie ale SPPI;
 - faptului ca sunt deținute în cadrul altor modele de afaceri, altele decât cele deținute pentru tranzacționare (cum ar fi activele financiare gestionate și evaluate pe baza valorii juste).

Asume pentru diferitele grupe de active care vor consta din:

- Instrumente de capitaluri proprii - acele instrumente care îndeplinesc definiția instrumentelor de capitaluri proprii și nu sunt deținute pentru tranzacționare și pentru care entitatea a decis să nu aleagă opțiunea de desemnare FVTOCI
- Titluri de creanță și împrumuturi și avansuri care:
 - sunt desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere (opțiunea pentru valoarea justă) entitate
 - nu trec testul SPPI la recunoașterea inițială; sau
 - sunt măsurate la FVTPL datorită faptului că sunt deținute în cadrul altor modele de afaceri diferite de cele deținute pentru tranzacționare. Rețineți că acest grup de instrumente include, de asemenea, activele financiare subiacente deținute de fondurile consolidate, care sunt administrate la valoarea justă și, prin urmare, trebuie măsurate la FVTPL.

4.2.7. Active financiare la valoarea justă prin alte venituri (FVTOCI)

Activele financiare ale FVTOCI includ:

- Instrumentele de datorii nederivate care îndeplinesc definiția exclusivă a plăților principalului și dobânzii si sunt gestionate ulterior în cadrul unui model de afaceri Hold and Sale.
- Investiții ne-tranzacționare în societăți neconsolidate care nu sunt contabilizate prin utilizarea metodei "capitaluri proprii" și pentru care entitatea a ales în mod voluntar opțiunea contabilă FVTOCI. Instrumentele de capitaluri proprii reprezentate la FVTOCI nu sunt supuse nici unei cerințe de depreciere. Prin urmare, toate mișcările FV acumulate pentru aceste investiții sunt prezentate numai în alte elemente ale rezultatului global, fără prezentare ulterioară în P / L (reciclare) în orice moment permis.

Activele financiare măsurate la FVTOCI sunt recunoscute ulterior modificărilor ale prețului FV (adică prețul net) în cadrul poziției și sunt evaluate ulterior la valoarea justă. Câștigurile și pierderile nerealizate (modificări ale prețului FV - preț curat) sunt recunoscute în "Alte venituri cumulate".

Veniturile din dobânzi la instrumentele de datorie la FVTOCI sunt înregistrate în contul de profit și pierdere din "Venituri/cheltuieli cu dobânzile". Suma rezervată acolo este calculată utilizând dobânda efectivă înmulțită cu valoarea contabilă brută teoretică respectivă (pe baza modelului AC) a activului.

4.2.8 Active și pasive financiare evaluate la costul amortizat

4.2.8.1. Active financiare la costul amortizat

Costul amortizat al unui activ sau datorii financiare reprezintă valoarea la care este evaluat activul sau obligația financiară la recunoașterea inițială, minus rambursările principalului, plus sau minus amortizarea acumulată, utilizându-se metoda dobânzii efective a oricărei diferențe dintre valoarea inițială recunoscută și valoarea la scadență, minus orice reduceri privind deprecierea.

Metoda dobânzii efective este metoda de calcul al costului amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare (sau a unui grup de active financiare sau datorii financiare) și de alocare a venitului din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile în perioada relevant.

Rata efectivă a dobânzii reprezintă rata care actualizează exact fluxurile viitoare preconizate ale plăților sau sumelor primite în numerar pe durata de viață așteptată a instrumentului financiar sau acolo unde este cazul, pe o durată mai scurtă, la valoarea contabilă netă a activului financiar sau a datoriei financiare.

La calcularea ratei dobânzii efective, Banca va estima fluxurile de trezorerie luând în considerare toate condițiile contractuale ale instrumentului financiar (spre exemplu plata în avans, opțiunile call și alte opțiuni similare), dar nu va lua în calcul pierderile viitoare din creditare. Calculul include toate comisioanele și punctele plătite sau încasate de tranzacție și toate celelalte prime și reduceri.

Există presupunerea că fluxurile de trezorerie și durata de viață preconizată a unui grup de instrumente financiare similare pot fi evaluate credibil. Cu toate acestea, în acele cazuri rare în care nu este posibilă estimarea credibilă a fluxurilor de trezorerie sau a duratei de viață preconizate a unui instrument financiar sau grup de instrumente financiare, BCRC va utiliza fluxurile de trezorerie contractuale pe întreaga durată contractuală a instrumentului financiar sau a grupului de instrumente financiare

Conform SIRF 9a, un activ financiar este evaluat la costul amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții:

- activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale; și
- clauzele contractuale ale activului financiar dau naștere unor date specificate fluxurilor de trezorerie care reprezintă numai plăți de capital și dobânzi aferente sumei principale restante.

Practic, aceasta include valoarea contabilă netă (după atribuirea certificatelor de pierderi de credit SIRF 9 la valoarea brută a activului financiar) tuturor titlurilor de creanță și a împrumuturilor și avansurilor care îndeplinesc condițiile menționate mai sus. Creanțele comerciale fără componente financiare semnificative și creanțele din leasingul financiar nu trebuie prezentate în această poziție. În schimb, ele trebuie raportate în pozițiile dedicate separat acestor instrumente - "Credite și avansuri", "Creanțe comerciale și alte" sau "Creanțe de leasing financiar". Clasificarea și măsurarea ulterioară a creanțelor de leasing este reglementată de SIC 17/ SIRF 16, respectiv.

La recunoașterea inițială, toate activele financiare sunt evaluate la valoarea nominală. Aceasta include, de asemenea, măsura privind activele financiare la AC. Conform politicilor actuale ale Grupului pentru evaluarea la valoarea justă, cea mai bună aproximare a valorii juste a activului financiar la recunoașterea inițială este prețul tranzacției.

Valoarea contabilă brută a activelor financiare la AC include valoarea contractuală în circulație la momentul specific ajustată cu orice dobândă acumulată pentru perioada bazată pe rata efectivă a dobânzii (EIR) a activului și orice taxe sau costuri de origine neamortizate, ca parte a EIR a activului.

4.2.8.2. Creanțe de leasing financiar

Această poziție separată urmărește să captureze creanțele din leasing care intră în domeniul de aplicare al SIRF 16 și, prin urmare, intră sub incidența SIRF 9 Cerințele de depreciere și, respectiv, indemnizațiile pentru pierderile din credite trebuie să fie calculate pe baza SIRF 9 Modelul pierderilor anticipate. Modelul ulterior de măsurare pentru aceste tipuri de active nu este reglementat de SIRF 9, ci de standardul respectiv - SIRF 16.

4.2.9. Derecunoaștere și reclasificări

Reclasificările sunt, în general, permise numai pentru activele financiare (și nu pentru pasivele financiare) în cazurile de modificare a modelului de afaceri de bază.

Cerințele de derecunoaștere prevăzute în SIRF 9 prevăd că activele financiare vor fi supuse dezangajării dacă drepturile contractuale la fluxurile de trezorerie ale activului financiar expiră, iar în cazurile în care entitatea transferă activul financiar, transferul respectiv se califică pentru derecunoașterea pasivelor financiare la AC.

SIRF 9 definește categoria AC pentru datoriile financiare drept o categorie reziduală pentru măsurarea acestor tipuri de instrumente.

În acest sens, SIRF 9.4.2.1 prevede că o entitate trebuie să evalueze toate datoriile financiare la costul amortizat folosind metoda dobânzii efective, cu excepția:

- datoriilor financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere
- datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu se califică pentru derecunoaștere sau când se aplică abordarea de implicare continuă.
- contractelor de garanție financiară
- angajamentelor de acordare a unui împrumut la o rată a dobânzii mai mică de piață.
- luând rea în considerare contingentă a unui dobânditor într-o combinație de întreprinderi.

Costul amortizat se calculează luând în considerare orice taxe de origine, costuri de tranzacție, reduceri de piață/ prime, ajustări rezultate din separarea opțiunilor încorporate care fac parte integrantă din rata efectivă a dobânzii.

Dobânzile aferente datoriilor financiare calculate folosind metoda dobânzii efective sunt înregistrate în contul de profit și pierdere din "Venituri din dobânzi".

Câștigurile sau pierderile realizate din răscumpărări sau altă derecunoaștere a datoriilor financiare sunt înregistrate din contul de profit și pierdere în "modificările valorii juste, câștigurile și pierderile instrumentelor financiare", "câștigurile și pierderile realizate" pe tipul de instrument.

4.2.10. Evaluarea ulterioară a activelor și obligațiilor financiare

După recunoașterea inițială, BCRC va evalua activele financiare, inclusiv instrumentele derivate ce constituie active, la valoarea lor justă, fără nici o deducere a costurilor de tranzacționare ce ar putea să apară din vânzare sau altă cedare, excepție făcând următoarele categorii:

- a) activele financiare, care trebuie evaluate la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective;
- b) creanțele privind leasingul financiar, care vor fi evaluate la cost utilizând SIRF 16 cu deprecierea calculată conform modelului SIRF 9 privind pierderile anticipate; și
- c) creanțele comerciale și alte creanțe, care vor fi evaluate la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective.

După recunoașterea inițială, BCRC va evalua la costul amortizat, utilizând metoda dobânzii efective, toate datoriile financiare, cu excepția:

- a) datoriilor financiare evaluate la valoarea justă în contul de profit și pierdere. Astfel de datorii, inclusiv instrumentele derivate care sunt datorii, vor fi evaluate la valoarea justă, cu excepția unei datorii derivate care este legată de, și trebuie decontată prin, livrarea unui instrument necotat a cărui valoare justă nu poate fi evaluată credibil, și care va fi evaluată la cost;
- b) datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu se califică pentru a fi derecunoscut sau este contabilizat utilizând abordarea implicării continue;
- c) contractelor de garanții financiare. După recunoașterea inițială, emitentul unui astfel de contract îl va evalua la cea mai mare valoare dintre:
 - i. valoarea determinată în conformitate cu SIC 37 *Provizioane, datorii contingente și active contingente*; și
 - ii. valoarea recunoscută inițial minus, acolo unde este cazul, amortizarea cumulată recunoscută în conformitate cu SIC 18 *Venituri*.
- d) angajamentelor pentru furnizarea unui împrumut la o rată a dobânzii sub valoarea pieței. După recunoașterea inițială, emitentul unui astfel de angajament trebuie să îl evalueze la cea mai mare valoare dintre:
 - i. valoarea determinată în conformitate cu SIC 37 *Provizioane, datorii contingente și active contingente*; și
 - ii. valoarea recunoscută inițial minus, acolo unde este cazul, amortizarea cumulată recunoscută în conformitate cu SIRF 15 *Venituri din contractele cu clientii*.

4.2.11. Reclasificări între categorii de instrumente financiare

Reclasificarea activelor financiare este necesară dacă și numai dacă se modifică obiectivul modelului de afaceri al entității pentru gestionarea acestor active financiare. Se așteaptă ca aceste modificări să fie foarte rare și sunt determinate de conducerea superioară a entității, ca urmare a unor modificări interne sau externe. Aceste modificări trebuie să fie semnificative pentru operațiunile entității și să fie demonstrabile părților externe. În consecință, o schimbare a obiectivului modelului de afaceri al unei entități va avea loc numai atunci când o entitate începe sau încetează să realizeze o activitate semnificativă pentru operațiile sale - de ex. în cazul în care entitatea a dobândit, a distrus sau a încetat o linie de activitate. În cazul în care trebuie efectuată reclasificarea, trebuie luate în considerare posibilitățile de urmărire.

Reclasificări din categoria "AC" în categoria "FVTPL"

La data reclasificării, valoarea justă trebuie măsurată și înregistrată ca FVTPL. Orice câștig sau pierdere rezultând dintr-o diferență între costul amortizat anterior al activului financiar și valoarea justă este recunoscut în profit sau pierdere în poziții Câștiguri/ pierderi de reclasificare/ Model de afaceri care se modifică de la HtC la HfT/ Vânzare. Anularea compensației este inclusă în câștigul sau pierderea menționată.

Reclasificări din "FVTPL" în categoria "AC"

La data reclasificării, valoarea justă devine noua sa valoare contabilă brută. Pentru noul activ EIR este determinat pe baza valorii corecte a datei reclasificării.

Reclasificări din categoria "AC" în categoria "FVTOCI"

Dacă o entitate reclasifică un activ financiar din AC în FVTOC, activul financiar este reclasificat la valoarea justă la data reclasificării. Orice câștig sau pierdere rezultând dintr-o diferență între costul amortizat anterior al activului financiar și valoarea justă este recunoscut în OCI "Alte venituri cumulate"/ "Împrumuturi și pierderi admise - pierdere cumulată a creditului exclusă"). EIR și indemnizațiile de pierdere nu sunt ajustate pentru noul activ.

La data reclasificării, valoarea justă trebuie măsurată și înregistrată ca FVTPL. Orice câștig sau pierdere rezultând dintr-o diferență între costul amortizat anterior al activului financiar și valoarea justă este reorganizat în profit sau pierdere. [SIRF 9.5.6.4]. Anularea compensației este inclusă în câștigul sau pierderea menționată.

Reclasificări din categoria "FVTPL" din categoria "FVTOCI"

Dacă o entitate reclasifică un activ financiar din FVTPL către FVTOCI, activul financiar continuă să fie evaluat la valoarea justă. EIR se determină pe baza VF la data reclasificării și pentru creșterile de depreciere, data reclasificării este tratată ca fiind data recunoașterii inițiale.

Reclasificări din categoria "FVTOCI" în categoria "FVTPL"

Activele financiare continuă să fie evaluate la valoarea justă. Câștigul sau pierderea cumulată recunoscută anterior în OCI este recunoscută în profit sau pierdere.

4.2.12. Identificarea și evaluarea deprecierei activelor financiare

4.2.12.1. Principii generale

SIRF 9 stabilește un nou model de depreciere a pierderilor anticipate pentru activele financiare. În conformitate cu SIRF 9, modelul de depreciere are o evoluție mai îndelungată, în sensul că un eveniment de credit (sau "declanșator al deprecierei") nu mai trebuie să apară înainte de recunoașterea pierderilor din credite.

Pentru activele financiare care sunt evaluate la cost amortizat sau FVTOCI și alte instrumente care se încadrează în cerințele privind deprecierea SIRF 9, o entitate va recunoaște întotdeauna în perioada (cel puțin) 12 luni pierderile anticipate în profit sau pierdere. Pierderile estimate pe durata de viață vor fi recunoscute pe instrumente pentru care există o creștere semnificativă a riscului de credit după recunoașterea inițială.

Următoarele active financiare și alte instrumente sunt incluse în domeniul de aplicare al cerințelor privind deprecierea:

- Instrumente de creanță originare, achiziționate, reclasificate sau modificate care sunt evaluate la costul amortizat în conformitate cu SIRF 9,
- Activele financiare care trebuie evaluate la valoarea justă prin alte venituri (FVTOCI) în conformitate cu SIRF 9,
- Alte titluri de creanță din domeniul de aplicare al cerințelor privind deprecierea SIRF 9 (creanțe de finanțare/leasing operațional, creanțe comerciale și alte creanțe, active contractuale),
- Angajamentele de împrumut acordate (inclusiv angajamentele de împrumut care ar conduce la neimpozitarea obligațiilor de împrumut FVTPL obligatorii),
- Contractele de garanții financiare la care sa aplicat SIRF 9 (cu excepția celor măsurate la FVTPL).

Abordare în trei etape

SIRF 9 stabilește o abordare în trei etape pentru deprecierea activelor financiare, pe baza faptului dacă a existat o deteriorare semnificativă a riscului de credit al unui activ financiar. Aceste trei etape determină apoi valoarea de depreciere care trebuie recunoscută (precum și valoarea veniturilor din dobânzi):

ETAPA 1: În cazul în care un risc de credit pentru un instrument financiar nu a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, o entitate va evalua indemnizația de pierdere a instrumentului la o valoare egală cu pierderile de credit așteptate pe 12 luni (ECL).

ETAPA 2: Pentru activele care nu au o situație de faliment, ale căror riscuri de credit au crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, trebuie recunoscute ECL-urile pe durata de viață, adică pierderile estimate pe durata vieții de la evenimentele de neîndeplinire care sunt posibile pe întreaga durată reziduală a activelor. În această etapă, veniturile din dobânzi sunt recunoscute pe baza valorii contabile brute a activelor financiare.

ETAPA 3: Un activ financiar ajunge la etapa 3 dacă este identificat în mod specific ca fiind depreciat. Indemnizația de pierdere trebuie să fie echivalentă cu pierderile calculate pe întreaga durată de viață. În această etapă, recunoașterea veniturilor din dobânzi se bazează pe valoarea contabilă netă.

4.2.12.2. Evaluarea deprecierei activelor financiare

BCRC evaluează la data fiecărui bilanț contabil dacă există indicii obiective că activele financiare, ce nu sunt înregistrate la valoarea justă prin profit sau pierdere, sunt depreciate.

Activele financiare sunt depreciate atunci când un indiciu obiectiv demonstrează că s-a produs o pierdere în urma recunoașterii inițiale a activului și această pierdere are un impact asupra viitoarelor fluxuri de mijloace bănești aferente activului ce pot fi estimate în mod sigur.

BCRC analizează indiciile de depreciere atât la nivelul unui activ individual, cât și la nivel colectiv. Toate activele financiare individuale semnificative sunt evaluate separat privind deprecierea. Toate activele semnificative pentru care s-a determinat că nu sunt depreciate în mod specific, sunt evaluate colectiv pentru orice depreciere suportată, dar încă neidentificată.

Activele ce nu sunt semnificative în mod individual sunt evaluate colectiv privind deprecierea prin gruparea activelor financiare (înregistrate la costul amortizat) cu caracteristici similare de risc.

Indiciile obiective privind deprecierea activelor financiare (inclusiv a cotelor de participare în capitalul propriu) includ neachitarea sau nerambursarea mijloacelor bănești de către debitor, restructurarea de către BCRC a creditului sau avansului în termeni pe care BCRC nu i-ar fi realizat în alte condiții, indicații că debitorul sau emitentul va da faliment, dispariția unei piețe active pentru o hârtie de valoare sau alte date observabile referitoare la un grup de active, cum edificările nefavorabile în statutul de plată al debitorilor sau emitenților dintr-un grup sau condițiile economice ce se corelează cu nerespectarea obligațiilor de plată în cadrul grupului.

Bazându-se pe metodologia internă de evaluare a deprecierei, BCRC a inclus date observabile privind următoarele cazuri de pierdere, pe care le-a identificat ca indicii obiective de depreciere a creditelor sau grupurilor de credite acordate clienților:

- a) dificultăți financiare semnificative ale emitentului sau debitorului;
- b) încălcare a obligațiilor contractului, cum este neachitarea sau nerambursarea dobânzilor sau plăților principale;
- c) creditorul îi acordă debitorului, din motive economice sau juridice legate de dificultățile financiare ale debitorului, concesiile pe care nu le-ar acorda în alte condiții;
- d) debitorul se afla în procedura de insolvență sau proceduri judiciare similare (faliment, reorganizare financiară etc);
- e) dispariția unei piețe active pentru activul financiar, din cauza dificultăților financiare;
- f) date observabile ce indică că există o diminuare estimabilă a viitoarelor fluxuri de mijloace bănești preconizate ale unui grup de active financiare din momentul recunoașterii inițiale a respectivelor active, deși diminuarea nu se poate identifica încă cu activele financiare individuale din cadrul grupului, inclusiv:
 - i. modificările nefavorabile ale statutului de plată al debitorilor din cadrul grupului; sau
 - ii. condiții economice naționale sau locale ce se corelează cu neachitarea activelor din cadrul grupului.

BCRC stabilește în primul rând, dacă indiciile obiective de depreciere există în mod individual pentru activele financiare semnificative (EUR 20 mii), și în mod individual sau colectiv pentru activele financiare ce nu sunt semnificative în mod individual.

În cazul în care BCRC stabilește că nu există indicii obiectivi privind deprecierea unui activ financiar estimat în mod individual, semnificative sau nu, atunci include activul într-un grup de active financiare cu caracteristici similare ale riscului de credit și le estimează în mod colectiv deprecierea.

Activele ale căror depreciere este evaluată în mod individual și pentru care pierderile din depreciere sunt sau continuă să fie recunoscute, nu sunt incluse în estimarea colectivă a deprecierei. Calcularea valorii curente a viitoarelor fluxuri de mijloace bănești preconizate ale unui credit asigurat prin gaj reflectă fluxurile de mijloace bănești ce pot să rezulte din pierderea dreptului de răscumpărare a proprietății gajate, minus costurile pentru obținerea și vânzarea proprietății gajate, indiferent dacă pierderea dreptului de răscumpărare este probabilă sau nu. Pentru mai multe detalii despre utilizarea scenariilor și parametrilor de risc se va vedea politica C 0185 *Principiile SIRF pentru calcularea provizioanelor în BCR Chisinau S.A.*

Pentru a evalua colectiv deprecierea, creditele acordate clienților sunt grupate în baza unor caracteristici similare ale riscului de credit, ce indică abilitatea debitorilor de a plăti toate datoriile conform termenilor contractuali, de exemplu, în baza evaluării riscului de credit efectuate de BCRC sau a procesului de clasificare, se ia în calcul tipul activului, ramura industriei, plasarea geografică, tipul gajului, condiția de expirare și alți factori relevanți. Caracteristicile selectate sunt relevante pentru estimarea fluxurilor mijloacelor bănești viitoare pentru grupurile acestor active, prin indicarea capacității debitorilor de a plăti toate datoriile conform termenilor contractuali ai activului evaluat.

Fluxurile viitoare de mijloace bănești din grupul de credite acordate clienților, ale căror depreciere este evaluată colectiv, sunt estimate pe baza experienței istorice a pierderilor pentru creditele cu caracteristici ale riscului de credit similare celor din grup. Experiența istorică a pierderilor se ajustează în baza datelor observabile curente pentru a reflecta efectele condițiilor curente ce nu au influențat perioada pe care se bazează experiența istorică a pierderilor și pentru a determina efectele condițiilor din perioada istorică, ce nu mai există în prezent.

În cazul în care evenimentele ulterioare cauzează reducerea pierderilor din depreciere, acestea sunt reversate prin profit sau pierdere.

Pierderile din depreciere aferente valorilor mobiliare investiționale destinate pentru vânzare sunt recunoscute prin transferarea diferenței dintre costul de achiziție amortizat și valoarea justă curentă din capitalul propriu în profit sau pierdere. În cazul în care evenimentele ulterioare cauzează reducerea pierderilor din deprecierea titlurilor de creanță destinate pentru vânzare, pierderea din depreciere este reversată prin profit sau pierdere.

Pierderile din depreciere aferente valorilor mobiliare investiționale nu pot determina reluări de valoare înscrise în contul de profit și pierderi, în cazul în care nu există motive privind deprecierea. Aceste reluări vizează, prin urmare, rezervele specifice aferente capitalului acționar.

Reluarea de valoare raportată la titluri de debit este, însă, înregistrată în contul de profit și pierderi, în limitele impairment-ului trecut anterior la contul de profit și pierderi.

Cu toate acestea, orice recuperare ulterioară în valoarea justă a unei cote de participare în capitalul propriu destinate pentru vânzare și depreciate este recunoscută direct în capitalul propriu. Modificările în provizioanele pentru depreciere atribuibile valorii în timp sunt reflectate ca componentă a veniturilor aferente dobânzilor.

4.3. Evidența operațiunilor în valută străină

În activitatea sa BCRC formează atât active, cât și pasive în valută străină. În rapoartele financiare toate operațiunile efectuate în valută străină se reflectă în moneda națională la cursul oficial al leului moldovenesc fata de valute, stabilit de BNM la data efectuării tranzacției.

Activele și datoriile monetare denominate în valută străină sunt zilnic reevaluate utilizând cursul oficial al leului moldovenesc fata de valute stabilite de BNM. Diferențele de curs sunt recunoscute în contul de profit și pierderi.

Elementele nemonetare care sunt măsurate la costul istoric în valută străină sunt transformate utilizând ratele de schimb la datele tranzacțiilor inițiale.

Elementele nemonetare măsurate la valoarea justă în valută străină sunt transformate utilizând rata de schimb valabilă la data la care a fost determinată valoarea justă.

4.4. Evidența imobilizărilor corporale

4.4.1. Componenta imobilizărilor corporale

În componența imobilizărilor corporale se includ elementele care sunt utilizate mai mult de un an și care sunt deținute pentru prestarea de servicii sau pentru a fi folosite în scopuri administrative: terenurile, clădirile, mijloacele de transport, mobilierul și echipamentul de birou, alte imobilizări corporale.

De asemenea, în calitate de imobilizări corporale servesc activele luate în leasing financiar.

4.4.2. Criterii de recunoaștere și evaluare a imobilizărilor corporale

Imobilizările corporale sunt înregistrate la costul istoric de achiziționare minus valoarea amortizării acumulate și pierderile acumulate din depreciere.

Costul unei imobilizări corporale este recunoscut în calitate de activ doar dacă activul respectiv va genera beneficii economice și acest cost poate fi evaluat în mod credibil.

Un element al imobilizărilor corporale care este recunoscut ca activ va fi evaluat inițial la costul său.

Costul unei imobilizări corporale este format din:

- prețul de cumpărare, incluzând taxele vamale și taxele nerecuperabile, după deducerea reducerilor comerciale și a rabaturilor;
- orice costuri care se pot atribui direct aducerii activului la locația și condiția necesare pentru ca acesta să poată fi utilizat în modul dorit de conducere;
- suma estimată inițial a costurilor legate de demontarea și de mutarea elementului și restaurarea locului unde va fi mutat, în cazul în care costurile respective reies dintr-o obligație pe care o dobândește BCRC la achiziționarea elementului sau ca o consecință a utilizării elementului.

Costul unui activ construit în regie proprie este determinat prin utilizarea aceluiași principii ca pentru un activ achiziționat.

4.4.3. Evaluarea costului

Costul unui element de imobilizări corporale este prețul în numerar echivalent la data recunoașterii. Dacă plata este amânată dincolo de termenele normale de creditare, diferența dintre prețul în numerar echivalent și plata totală este recunoscută ca dobândă pe perioada de creditare, în afară de cazul în care o astfel de dobândă este recunoscută în valoarea contabilă a elementului.

În cazurile în care părțile componente ale imobilizărilor corporale au o durată de funcționare utilă diferită, acestea se contabilizează ca elemente (semnificative) separate de imobilizări corporale.

Profitul sau pierderea ce apare ca rezultat a ieșirii unei imobilizări corporale se recunoaște ca sumă netă în componența „altor venituri sau cheltuieli”.

4.4.4. Reclasificarea din categoria imobilizărilor corporale în active imobilizate deținute pentru vânzare și invers

Imobilizările corporale a căror valoare va fi recuperată în principal din vânzarea acestora și nu din utilizarea lor continuă sunt reclasificate în categoria „active imobilizate deținute pentru vânzare și activități întrerupte” (SIRF 5 *Active Imobilizate deținute în vederea vânzării și activități Întrerupte*).

Activele deținute pentru vânzare se evaluează în rapoartele financiare la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile de vânzare.

Atunci când valoarea justă minus costurile de vânzare este mai mică decât valoarea contabilă, suma deprecierei este recunoscută în situația rezultatului global pe perioadă.

În cazul în care o investiție imobiliară își schimbă destinația din proprietate utilizată în calitate de investiție imobiliară în proprietate utilizată drept imobilizare corporală, valoarea justă a acesteia la data reclasificării va deveni costul imobilizării corporale.

4.4.5. Cheltuieli ulterioare cu imobilizări corporale

Când o parte a unei imobilizări corporale necesită a fi înlocuită cu o alta nouă, costul noii părți este capitalizat dacă BCRC așteaptă să obțină beneficii economice viitoare din această parte nouă și costul ei poate fi credibil evaluat. Valoarea părții înlocuite este derecunoscută.

Cheltuielile aferente întreținerii zilnice a imobilizărilor corporale sunt recunoscute în situația rezultatului global.

4.4.6. Reevaluarea imobilizărilor corporale

După recunoașterea inițială clădirile și terenurile sunt înregistrate la valoarea reevaluată, aceasta fiind valoarea justă la data reevaluării minus orice amortizare acumulată ulterior și orice pierderi acumulate din depreciere.

Dacă un element al imobilizărilor corporale este reevaluat, atunci întreaga clasă din care face parte acest element va fi reevaluată.

Dacă valoarea contabilă a anui activ este majorată ca urmare a unei reevaluări, această majorare va fi înregistrată direct la creditul conturilor de capitaluri proprii sub titlul de "diferențe din reevaluare". Cu toate acestea, majorarea constatată din reevaluare va fi recunoscută în profit și pierdere în măsura în care aceasta compensează o descreștere din reevaluarea aceluiași activ recunoscută anterior în profit și pierdere.

Dacă valoarea contabilă a anui activ este diminuată ca urmare a unei reevaluări, această diminuare va fi recunoscută în profit și pierdere. Cu toate acestea, diminuarea rezultată din reevaluare va fi scăzută direct din proprietatea imobiliară la capitolul din reevaluare corespunzător aceluiași activ, în măsura în care există sold creditor în surplusul din reevaluare pentru acel activ.

4.4.7. Amortizarea imobilizărilor corporale

Amortizarea este calculată folosind metoda liniară, pentru diminuarea costului imobilizărilor corporale la valoarea lor reziduală, pe durata de viață estimată și este recunoscută în situația rezultatului global.

Activul luat în arendă financiară se amortizează pe durata cea mai scurtă dintre durata contractului de leasing și durata de viață utilă. Pentru terenuri nu este calculată amortizarea.

Activul în curs de construcție nu se amortizează până la momentul punerii acestora în funcțiune.

Duratele estimate de funcționare utilă pentru perioada curentă și cea comparativă, se stabilesc în corespundere cu duratele recomandate de Catalogul mijloacelor fixe. Pentru activul achiziționat în decursul perioadei de gestiune amortizarea se calculează începând cu data când activul este disponibil pentru folosință.

Pentru activul transferat sau vândut în decursul perioadei de gestiune, calcularea amortizării încetează la data transferului sau vânzării.

La fiecare dată de bilanț, valoarea reziduală și valoarea de viață utilă al activului sunt revăzute, și dacă este necesar ele sunt ajustate.

4.4.8. Criterii de derecunoaștere a imobilizărilor corporale

O imobilizare corporală este derecunoscută din bilanțul contabil din momentul ieșirii acesteia (vânzare, casare etc.) sau din momentul când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau ieșirea acesteia.

Pierderile și câștigurile din casarea imobilizărilor corporale sunt determinate prin referință la valoarea de bilanț. Acestea sunt incluse în raportul privind rezultatele financiare în conturile operaționale respective.

4.5. Evidența imobilizărilor necorporale

4.5.1. Criterii generale de recunoaștere, evaluare și amortizare a imobilizărilor necorporale

Caracteristicile necesare unui activ pentru a fi recunoscut în calitate de imobilizare necorporală sunt: acesta trebuie să fie identificabil, controlat de bancă și să genereze beneficii economice viitoare.

În lipsa a cel puțin uneia din cerințele menționate, cheltuielile suportate la achiziția sau generarea internă a activului sunt recunoscute în situația rezultatului global.

O imobilizare necorporală va fi evaluată inițial la cost.

Costul unei imobilizări necorporale achiziționate separat este alcătuit din:

- prețul său de achiziție, inclusiv impozitele și accizele aferente și nereturnabile, după deducerea rabaturilor comerciale;
- orice cost atribuit direct pregătirii imobilizării necorporale pentru utilizarea prevăzută.

Goodwill-ul (fondul comercial) se contabilizează când diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă a elementelor capitalului procurat este pozitivă. Dacă diferența este negativă, aceasta se recunoaște în situația rezultatului global.

După recunoașterea inițială, imobilizările necorporale sunt înregistrate la cost, minus valoarea amortizării acumulate și pierderile acumulate din depreciere.

Imobilizările necorporale cu durată de funcționare utilă nedeterminată nu sunt amortizate. Durata de viață utilă a asemenea imobilizări necorporale este revizuită la fiecare dată de raportare pentru a stabili dacă evenimentele și circumstanțele continuă să indice asupra imposibilității determinării duratei de viață utilă.

Suma amortizării imobilizărilor necorporale este recunoscută în situația rezultatului global prin aplicarea metodei liniare. Amortizarea se calculează începând cu data când activul este disponibil pentru folosință.

Licențele de soft operațional automatizat achiziționate sunt capitalizate în baza cheltuielilor suportate pentru achiziționarea și darea în exploatare a softurilor corespunzătoare. Aceste cheltuieli sunt amortizate pe baza duratei de funcționare utilă preconizate.

Cheltuielile pentru dezvoltarea și menținerea programelor de soft operațional automatizat, sunt recunoscute ca cheltuieli pe măsură ce sunt suportate. Cheltuielile ce se referă direct la elaborarea produselor de soft identificabile și unice, ce se află în posesia BCRC și este probabil să genereze beneficii economice ce vor depăși cheltuielile într-un an, sunt recunoscute ca imobilizări necorporale. Cheltuielile directe includ remunerarea angajaților responsabili de dezvoltarea softului și o parte corespunzătoare de cheltuieli indirecte.

Licențele sunt capitalizate pe baza costurilor de achiziționare a licenței respective. Aceste costuri sunt amortizate pe baza perioadei de valabilitate a licenței.

4.5.2. Cheltuieli ulterioare

Cheltuielile ulterioare aferente imobilizărilor necorporale, sunt capitalizate doar atunci când majorează beneficiile economice viitoare aferente activelor corespunzătoare. Toate celelalte cheltuieli sunt recunoscute în situația rezultatului global pe măsură ce sunt suportate.

4.5.3. Criterii de derecunoaștere a imobilizărilor necorporale

O imobilizare necorporală este derecunoscută din momentul ieșirii acesteia (vânzare, casare etc.) sau din momentul când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau ieșirea acesteia.

4.6. Deprecierea imobilizărilor corporale și necorporale

4.6.1. Aplicarea testului de depreciere

La fiecare dată de raportare BCRC testează de depreciere imobilizările corporale și necorporale pentru a determina dacă există indicatori interni sau externi de depreciere. Dacă asemenea indicatori există, activele respective sunt examinate la depreciere.

Chiar dacă nu există nici un indiciu al deprecierei, BCRC:

- a) testează pentru depreciere imobilizările necorporale cu durata de viață utilă nedeterminată sau imobilizările necorporale care nu sunt încă disponibile pentru utilizare, prin compararea valorii contabile cu valoarea recuperabilă. Testul de depreciere se poate desfășura oricând pe parcursul perioadei anuale, cu condiția că testarea să se realizeze la aceeași dată în fiecare an. Imobilizările necorporale diferite pot fi testate pentru depreciere în momente diferite. Cu toate acestea, dacă o asemenea imobilizare necorporală a fost inițial recunoscută în timpul perioadei anuale curente, ea va fi testată pentru depreciere înainte de încheierea perioadei anuale curente.
- b) testează anual, pentru depreciere, goodwill-ul (fondul comercial) dobândit dintr-o combinare de întreprinderi.

La evaluarea existenței indiciilor de depreciere a activelor se iau în considerare cel puțin următoarele elemente:

a) Surse externe de informații

- Pe parcursul perioadei, valoarea de piață a activului a scăzut semnificativ mai mult decât ar fi fost de așteptat ca rezultat al trecerii timpului sau utilizării.
- Pe parcursul perioadei au avut loc modificări semnificative, cu efect negativ asupra BCRC, sau astfel de modificări se vor produce în viitorul apropiat asupra mediului tehnologic, comercial, economic sau juridic în care BCRC își desfășoară activitatea sau pe piața căreia îi este dedicat activul.
- Ratele dobânzilor pe piață sau alte rate de piață ale rentabilității investițiilor au crescut în timpul perioadei, fiind probabil ca aceste creșteri să afecteze rata de actualizare utilizată la calculul valorii de utilizare a unui activ și să ducă la scăderea semnificativă a valorii recuperabile a activului.
- Valoarea contabilă a activelor nete ale entității este superioară capitalizării sale bursiere.

b) Surse interne de informații

- Există indicii de uzura fizică sau morală a unui activ.
- Pe parcursul perioadei au avut loc modificări semnificative, cu efect negativ asupra BCRC, sau astfel de modificări se vor produce în viitorul apropiat, în ceea ce privește gradul sau modul în care activul este utilizat sau se așteaptă să fie utilizat. Astfel de modificări includ situațiile în care un activ devine neproductiv, planurile de restructurare sau de întrerupere a activității căreia îi este dedicat activul, planificarea ieșirii (cedării) activului înainte de data așteptată anterior, precum și reevaluarea duratei de viață utilă a unui activ ca fiind finită, și nu nedeterminată.

- Raportările interne pun la dispoziție indicii cu privire la faptul că rezultatele economice ale unui activ sunt sau vor fi mai slabe decât cele scontate.
- Indiciile de depreciere a activelor puse la dispoziție de raportările interne includ:
 - a. fluxurile de trezorerie pentru achiziționarea activului sau necesarul ulterior de numerar pentru exploatarea sau întreținerea activului sunt semnificativ mai mari decât cele prevăzute inițial în buget;
 - b. fluxurile de trezorerie nete reale sau profitul, respectiv pierderea din exploatare generat(ă) de activ sunt vizibil inferioare celor prevăzute inițial în buget;
 - c. o scădere semnificativă a fluxurilor nete de trezorerie prevăzute în buget sau a profitului din exploatare prevăzut în buget, respectiv o creștere semnificativă a pierderilor prevăzute în buget, generate de activ; sau
 - d. pierderi din exploatare sau ieșiri nete de fluxuri de trezorerie aferente activului, atunci când sumele perioadei curente sunt agregate cu sumele viitoare prevăzute în buget.

Examinarea la depreciere constă în compararea valorii contabile a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar cu valoarea recuperabilă.

4.6.2. Calcularea valorii recuperabile

Valoarea recuperabilă reprezintă valoarea cea mai mare dintre valoarea justă diminuată cu costul de realizare și valoarea de utilizare.

La estimarea valorii de utilizare, fluxurile de numerar preconizate viitoare sunt actualizate la valoarea curentă în baza ratei de actualizare aplicată până la impozitare, ce reflectă estimările curente de piață a valorii în timp a banilor și riscurile aferente activului.

Pentru activele ce nu generează fluxuri independente de numerar, valoarea recuperabilă este determinată pentru unitatea generatoare de numerar căreia îi aparține activul.

4.6.3. Determinarea pierderii din depreciere

O pierdere din depreciere este recunoscută atunci când valoarea contabilă a unui activ sau unități generatoare de numerar depășește valoarea recuperabilă. Pierderile din depreciere sunt recunoscute în situația rezultatului global.

Pierderile din depreciere recunoscute cu referire la unitățile generatoare de numerar, sunt alocate în primul rând pentru a reduce valoarea contabilă a oricărui goodwill (fond comercial) alocat unităților generatoare de numerar (grupului de unități) și, ulterior, în bază de rate, pentru a reduce valoarea contabilă a celorlalte active din unitate (grupul de unități).

4.6.4. Reluarea pierderii din depreciere

O pierdere din depreciere aferentă unui goodwill (fond comercial) nu este reluată în ceea ce privește alte active, pierderile din depreciere sunt reluate în cazul în care au fost modificate estimările utilizate pentru determinarea valorii recuperabile. O pierdere din depreciere este reluată doar în măsura în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea recuperabilă, ce ar fi fost stabilită, minus amortizarea, în cazul în care nu ar fi fost recunoscută nici o pierdere din depreciere.

4.7. Leasing

SIRF 16 reglementează recunoașterea, măsurarea, prezentarea și dezvăluirea contractelor de leasing. A intrat în vigoare pentru perioadele anuale care au început la sau după 1 ianuarie 2019.

Obiectivul Standardului este acela de a se asigura ca locatarii și locatorii furnizează informații relevante într-o manieră care să reprezinte fidel aceste tranzacții. Aceste informații oferă utilizatorilor situațiilor financiare o bază pentru a evalua efectul pe care îl au leasingurile asupra poziției financiare, performanței financiare și fluxurilor de numerar ale unei entități. Standardul SIRF 16 se aplică tuturor contractelor de leasing, inclusiv contractelor de leasing a activelor cu drept de utilizare, cu excepția celor ce cad sub incidența altor standarde.

Un contract este de leasing dacă:

- ✓ Se poate identifica un activ:
 - Fiind explicit identificat într-un contract (i.e. clădire, autoturism, etc....) sau
 - Fiind specificat implicit la momentul la care activul este pus la dispoziție spre utilizare de către client; și
- ✓ confera **dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat** (dreptul de a obține în mod substanțial toate beneficiile economice din utilizarea și dreptul de a direcționa utilizarea). Drepturile de protecție ale furnizorului nu schimbă rezultatul dacă este un contract de leasing sau nu (SIRF 16.B30)

Un contract nu este de leasing dacă:

- ✓ Furnizorul are drepturi de substituție substanțiale pentru activul de închiriat. Clientul nu poate împiedica furnizorul să înlocuiască activul de închiriat și este posibil și practic/economic fezabil ca furnizorul să își exercite aceste drepturi;
- ✓ contractul este, ca fond, o **vanzare sau cumparare** în conformitate cu SIRF 15, **SIRF 16 nu se aplica.**

Reevaluarea unui contract, fie ca acesta este sau conține un leasing, se face numai dacă s-au schimbat termenii și condițiile contractului (SIRF 16.11).

Un contract poate conține componente de leasing și non-leasing (de exemplu, servicii de întreținere care transferă servicii/ bunuri către locatar). SIFR 16.12 impune separarea unui contract de leasing de o componentă care nu are loc în locațiune. BCRC nu are astfel de contracte.

Durata leasingului este considerată ca fiind perioada care nu poate fi anulată în cadrul careia locatarul are dreptul de a utiliza un activ suport.

Abordarea Grupului în cazul contractelor nelimitate, care includ doar o perioadă de anulare în care contractul poate fi anulat, este ca locatarul trebuie să evalueze dacă este sigur că dreptul de anulare nu va fi exercitat. Dacă evaluarea conduce la presupunerea că dreptul de anulare nu va fi exercitat, locatarul va face cea mai bună estimare posibilă a termenului său de leasing.

Durata contractului de leasing va fi reevaluată în momentul survenirii unui eveniment semnificativ sau a unei modificări semnificative a circumstanțelor referitoare la exercitarea unei opțiuni de extindere/neexercitare a opțiunii de încetare. Durata leasingului se va revizui dacă există o schimbare în ceea ce privește perioada neanulabilă a unui leasing.

Plățile de leasing sunt plătite efectuate de locatar către locator pentru dreptul de folosință asupra unui activ suport pe durata contractului de leasing. Aceste plăți includ plăți fixe mai puțin stimulentele de leasing, plăți fundamentale fixe de leasing, plățile variabile de leasing care depind de un indice sau de o rată, prețul de exercitare a unei opțiuni de cumpărare, garanțiile cu valoare reziduală, alte plăți variabile de leasing.

Un locatar este obligat să recunoască un activ de utilizare a dreptului de utilizare care reprezintă dreptul său de a utiliza activul închiriat și un angajament de leasing care reprezintă obligația acestuia de a efectua plăți de leasing.

Unui locator i se permite să nu aplice normele SIFR 16 privind obligațiile privind activul/ leasingul dreptului de utilizare, care se aplică pentru:

- Închirieri pe termen scurt: la data de începere contractul de leasing este de 12 luni sau mai puțin. Dacă există o opțiune de cumpărare, scutirea nu poate fi aplicată niciodată. Scutirea se aplică pentru întreaga clasă de active.
- Active cu valoare redusă: valoarea activului individual de leasing, atunci când este nou, în jur de USD 5.000 ca valoare maximă.

În cadrul Grupului, este obligatorie utilizarea scutirii SIFR 16.5 de a nu aplica regulile SIFR 16 pentru activele de drept de utilizare și de leasing pentru contractele de leasing pe termen scurt și contractele de leasing cu valoare scăzută.

De asemenea, s-a convenit să existe un prag de USD 10.000, însă valorile cuprinse între 5.000 și 10.000 ar trebui să fie aprobate cu Grupul. În consecință, contractele de leasing pe termen scurt și contractele de închiriere de valoare redusă nu vor conduce la un drept de utilizare în cadrul Erste Group. În schimb, cheltuielile care decurg din aceste contracte vor fi prezentate în P & L atunci când se acumulează.

În cadrul Grupului Erste, în principal activele mobiliare, precum și proprietățile sunt afectate de SIFR 16.

Principalele active mobiliare din cadrul Erste Group care sunt afectate de SIFR 16 sunt echipamente IT. Contractele de închiriere din cadrul acestor categorii de active conduc la un drept de utilizare a activelor, dacă sunt îndeplinite criteriile de clasificare din SIFR 16. BCRC va determina rata minimă și rata incrementală a împrumutului conform cerinței de Grup. Angajamentul de leasing se măsoară în perioadele ulterioare utilizând metoda ratei efective a dobânzii. Valoarea contabilă a datoriei de leasing este recunoscută utilizând metoda dobânzii efective, care reflectă dobânda pentru datoria de leasing. Plățile de închiriere reduc angajamentul de leasing, reflectând plățile de leasing efectuate.

Durata de viață utilă a activului, dacă transferul de proprietate are loc la sfârșitul perioadei de leasing sau este de așteptat să aibă loc. Locatorul clasifică fiecare dintre contractele sale de leasing fie ca leasing operațional, fie ca leasing financiar. Criteriile de clasificare sunt în mare măsură neschimbate în comparație cu SIC 17. BCRC are doar leasing operațional. Un leasing este clasificat ca un leasing financiar dacă transferă în mod substanțial toate riscurile și avantajele asociate proprietății.

Un leasing este clasificat drept leasing operațional dacă nu transferă substanțial toate riscurile și recompensele aferente dreptului de proprietate asupra activului suport. Pentru un leasing operațional, locatorul:

- recunoaște plățile de leasing ca venituri fie pe bază liniară, fie pe o altă bază sistematică, dacă este mai redusă reprezentarea modelului în care profitul din utilizarea activului suport este diminuat (SIFR 16.81)
- adaugă costurile inițiale directe pentru obținerea contractului de leasing al activului suport și le recunoaște drept cheltuieli pe durata contractului de leasing pe aceeași bază ca și venitul din leasing (SIFR 16.83).
- recunoaște plățile variabile de leasing în cadrul unor contracte de leasing operațional, altele decât cele care depind de un indice sau de o rată din P & L în perioada în care apar.

Ulterior, locatorul:

- utilizează o politică de depreciere a activelor suport care fac obiectul unor contracte de leasing operațional, care este în concordanță cu politica normală de depreciere pentru active similare (SIFR 16.84)
- aplică SIC 36 *Deprecierea activelor* (SIFR 16.85).
- modificările la leasingul operațional le contabilizează ca un nou contract de leasing de la data intrării în vigoare a modificării (SIFR 16.87).
- prezintă activul de leasing în situația poziției financiare în funcție de natura activului suport (SIFR 16.88).

SIFR 16 include două metode posibile de tranziție:

- Aplicare retrospectivă completă (cu retratarea informațiilor comparative în conformitate cu SIC 8)

- Aplicare retrospectivă modificată - abordare cumulativă a capturii. (În cadrul acestei abordări, efectul cumulativ al aplicării inițiale a SIRF 16, dacă este cazul, este recunoscut ca o ajustare a capitalurilor proprii la data aplicării inițiale - 1.1.2019).

În cadrul Erste Group este necesară aplicarea abordării retrospective modificate în conformitate cu SIRF 16.C6.

Aplicarea metodei retrospective modificate (SIRF 16.C6) nu conduce la retratarea informațiilor comparative din situațiile financiare. În schimb, locatarul recunoaște efectul cumulativ al aplicării pentru prima dată, dacă este cazul, ca o ajustare a capitalurilor proprii începând cu 1 1 2019

4.8. Deprecierea activelor non-financiare

Activele care au o viață utilă nedefinită nu se amortizează și anual sunt testate la depreciere. Activele care se amortizează sunt evaluate la depreciere de fiecare dată când anumite evenimente sau schimbări în circumstanțe indică faptul că valoarea contabilă poate să nu fie recuperată.

O pierdere din depreciere este recunoscută în suma diferenței dintre valoarea contabilă și valoarea recuperabilă. Valoarea recuperabilă este estimată ca valoarea cea mai mare dintre valoarea justă netă de costurile de vânzare și valoarea de folosință.

Din considerente de estimare a deprecierei, activele sunt grupate la cele mai joase niveluri pentru care există fluxuri de numerar separat identificabile (unități generabile de numerar). La fiecare dată de raportare activele ne-financiare, cu excepția goodwill, care au fost expuse deprecierei sunt revăzute pentru o eventuală reversare a deprecierei.

4.9. Creanțe – alți debitori

La această categorie sunt înregistrate sume semnificative ce prezintă costurile aferente procedurilor juridice (taxele de stat) și datoriile debitoare create în urma activității operaționale a BCRC.

Pentru creanțele care intră în categoria de active financiare, acestea sunt evaluate la cost și pentru ele nu se acumulează dobânzi.

4.10. Evidența stocurilor de mărfuri și materiale

Stocurile de mărfuri și materiale pentru bancă sunt activele:

- ✓ deținute pentru a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității;
- ✓ sub forma de materii prime, materiale și consumabile ce urmează a fi folosite în procesul de producție sau pentru prestarea de servicii.

Stocurile de mărfuri și materiale trebuie evaluate la valoarea cea mai mică dintre cost și valoarea realizabilă netă.

Costul stocurilor trebuie să cuprindă toate costurile de achiziție, costurile de conversie, precum și alte costuri suportate pentru a aduce stocurile în starea și în locul în care se găsesc în prezent.

Costurile de cumpărare a stocurilor cuprind prețul de cumpărare, taxele vamale de import și alte taxe, cu excepția acelor pe care entitatea le poate recupera ulterior de la autoritățile fiscale, costurile de transport, manipulare și alte costuri care pot fi atribuite direct achiziției. Reducerile comerciale, rabaturile și alte elemente similare sunt deduse pentru a determina costurile de achiziție.

BCRC reflectă în evidența contabilă rezervele de mărfuri și materiale potrivit costului mediu ponderat cu raportarea la cheltuielile BCRC pe măsura consumării.

4.11. Evidența activelor preluate în posesie în schimbul rambursării creditelor

Activele destinate revânzării includ gajul aferent creditelor neperformante. Ele sunt inițial recunoscute la valoarea justă și se recunosc în bilanțul contabil numai în cazul existenței unei probabilități înalte a vânzării acestora în conformitate cu prevederile *Standardului Internațional de Raportare Financiară 5*. Ulterior, acestea sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile de vânzare.

BCRC utilizează o tehnică de evaluare bazată pe fluxurile viitoare bănești discountate din motiv că nu există date comparabile pentru asemenea tip de active.

Activul preluat în posesie nu este amortizat. BCRC continuă să compare valoarea contabilă a activului cu valoarea sa justă minus costurile generate de vânzare.

BCRC trebuie să recunoască o pierdere (un câștig) din depreciere pentru orice reducere (creștere) ulterioară a valorii contabile a imobilizărilor corporale transmise în schimbul rambursării creditelor în conformitate cu SIRF 5 *Active imobilizate deținute în vederea vânzării și activități întrerupte*.

Dacă valoarea justă a activului descrește, cel din urmă trebuie reflectat cu o pierdere corespunzătoare, recunoscută în contul de profit și pierdere.

Însă, dacă valoarea justă a activului sporește, cel din urmă nu trebuie reflectat în detalii (cu un câștig respectiv), cu excepția și pe măsură dacă valoarea justă sporită compensează descreșterea precedentă.

Activele preluate în posesie sunt înregistrate separat de alte investiții în active corporale pe termen lung.

4.12. Provizioane

Provizioanele pentru costurile de restructurare și creanțe legale sunt reflectate atunci când:

- ✓ Banca are o obligație actuală (legală sau implicită) generată de un eveniment trecut.
- ✓ Este probabil ca pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse încorporând beneficii economice
- ✓ Poate fi realizată o estimare fiabilă a valorii obligației.

Dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, nu va fi recunoscut un provizion.

În cazurile în care există obligații similare, probabilitatea că un transfer de resurse va fi necesar este determinată luând în considerație clasa obligației în ansamblu. Un provizion este recunoscut chiar dacă probabilitatea de transfer în legătură cu oricare element inclus în aceeași clasă de obligații este mică.

Provizioanele sunt estimate la valoarea prezentă a cheltuielilor estimate pentru stingerea obligației utilizând o rată până la impozitare care să reflecte aprecierile curente de piață în ce privește valoarea de timp a banilor și riscurile specifice obligației. Mărirea provizionului ca rezultat al trecerii de timp este recunoscut ca cheltuieli cu dobânzile.

Provizionul va fi utilizat numai pentru cheltuielile pentru care a fost inițial recunoscut.

4.13. Contracte de garanție financiară

Contracte de garanție financiară sunt contracte care obligă emitentul să efectueze plăți specifice pentru a rambursa posesorului o pierdere pe care o suportă deoarece un debitor nu și-a achitat datoria la timp în conformitate cu stipulările instrumentului de datorie. Asemenea garanții financiare sunt oferite băncilor, instituțiilor financiare și altor entități de către clienți pentru a asigura împrumuturi, overdraft-uri și alte facilități bancare.

Garanțiile financiare și angajamentele de împrumut se încadrează în cerințele privind deprecierea și derecunoașterea SIFR 9 (SIFR 9.2.1.g)

SIFR 9 oferă un model uniform de depreciere, care se aplică și expunerilor expuse riscului de credit în afara bilanțului ca angajamente de împrumut și garanții financiare. La data recunoașterii inițiale, se recunoaște o indemnizație de pierdere care reflectă pierderea de credit așteptată.

4.14. Capital

BCRC masoara si monitorizeaza urmatoarele feluri de capital:

- **Capital din punct de vedere contabil** – el sta la baza :
 - Calculului masurilor/indicatorilor RoE si rezultatul pe actiune (EPS), ce sunt de o importanta majora atat pentru actionarii BCRC cat si pentru analisti;
- **Capital Reglementat** – componentele capitalului (dupa deducerile reglementate si filtre prudentiale) ce se folosesc la calculul fondurilor proprii (si componentele acestora) si cerintei de capital
- **Capital Intern** – elementele capitalului considerate de banca in calcularea potentialului de acoperire, ca parte a Pilonului 2 din ICAAP (Procesul intern de evaluare a adecvarii capitalului la riscuri).

Capitalul contabil este definit ca fiind capitalul in conformitate cu standardele de contabilitate in vigoare (IFRS/ SIC pentru BCRC).

Principalele componente ale capitalului din punct de vedere IFRS sunt:

- Capitalul vărsat/ Capital
- Prima de emisiune
- Alte instrumente de capital propriu
- Alte elemente ale rezultatului global acumulate
- Actiuni de trezorerie
- Rezultatul reportat
- Interese minoritare

Totalul de capital reglementat al Bancii se numeste si 'fonduri proprii'. El este impartit in fonduri proprii de nivel 1 și fonduri proprii de nivel 2. Fondurile proprii de nivel 1 sunt constituite din suma fondurilor proprii de nivel 1 de bază și a fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar ale băncii.

Elementele de fonduri proprii de nivel 1 de bază contin instrumente si elemente de fonduri proprii de nivel 1 de baza dupa aplicarea ajustarilor aferente filtrelor prudentiale si a deducerilor pertinente, asa cum sunt ele descrise in:

- Articolele 10 - 67 din Capitolul III (Fondurile proprii de nivel 1 de baza) din Regulamentul BNM nr 109 din 24.05.2018 **cu privire la fondurile proprii ale bancilor si cerintele de capital.**

Instrumentele de fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1) reprezinta cea mai inalta calitate a instrumentelor de capital, avand cel mai scazut rang de subordonare. In cazul lichidarii si pe baza acestui grad de subordonare, acest capital este distribuit doar dupa ce toate obligatiile legale si contractuale aferente capitalului cu o senioritate mai mare sunt achitate.

Elementele de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)

Fondurile proprii de nivel 1 suplimentar contin instrumente si elemente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar dupa aplicarea deducerilor pertinente, asa cum sunt ele descrise in:

- Articolele 68 - 95 din Capitolul IV (Fondurile proprii de nivel 1 suplimentar) din Regulamentul BNM nr 109 din 24.05.2018 **cu privire la fondurile proprii ale bancilor si cerintele de capital.**

Instrumentele de capital AT1 sunt subordonate deponentilor, creditorilor generali ai bancii/grupului și datoriei subordonate a bancii / grup și astfel reprezintă un instrument de calitate inferioară față de instrumentele CET1.

Fondurile proprii de nivel 1 ('T1') reprezintă suma capitalului CET1 și AT1.

Elementele de fonduri proprii de nivel 2 ('T2')

Fondurile proprii de nivel 2 conțin instrumente de fonduri proprii de nivel 2 după aplicarea deducerilor pertinente, așa cum sunt ele descrise în:

- Articolele 96 - 109 din Capitolul V (Fondurile proprii de nivel 2) din Regulamentul BNM nr 109 din 24.05.2018 **cu privire la fondurile proprii ale bancilor și cerințele de capital.**

Capitalul T2 este subordonat deponentilor și creditorilor generali ai bancii/ grupului, dar cu cea mai mare prioritate în ceea ce privește distribuția în comparație cu CET1 și AT1.

Fonduri Proprii

Fondurile proprii ale unei instituții constau în suma capitalului T1 și T2.

În scopul adecvării calitatului intern, acest aport de capital se numește Potentialul de acoperire cu Capital (de asemenea numit capital sub Pilonul 2).

Potentialul de acoperire cu Capital constituie cuantumul de capital, inclusiv componente asemănătoare capitalului, care formează valoarea brută disponibilă pentru a acoperi riscul băncii, acesta din urmă fiind calculat folosind măsuri economice.

4.15. Depozite

Depozitele sunt datorii financiare pe termen, care trebuie să fie evaluate la cost amortizat. Luând în considerație faptul, că depozitele la termen sunt purtătoare de dobândă, iar conturile curente au termen de viață scurt și maturitate nedeterminată, s-a apreciat evaluarea și prezentarea acestor datorii, ca fiind acceptabile în scopurile SIRF.

4.16. Împrumuturi

Împrumuturile sunt recunoscute inițial la valoarea lor justă minus cheltuielile aferente tranzacției suportate.

Ulterior, împrumuturile sunt prezentate la costul amortizat și orice diferență între valoarea netă a mijloacelor atrase și valoarea la scadență este recunoscută în situația rezultatului global pe perioada împrumutului, utilizând metoda ratei efective a dobânzii.

4.17. Beneficii angajaților

Beneficiile de serviciu pe termen scurt ale angajaților, ce includ salarii, prime, concedii plătite și contribuții obligatorii, sunt recunoscute ca cheltuielă pe măsură ce sunt suportate. BCRC se conduce de prevederile Contractului colectiv de muncă pentru efectuarea unor plăți negociate de acesta.

BCRC, în desfășurarea normală a activităților, execută plăți către fondul de stat în numele angajaților săi pentru asigurări medicale. Toți angajații BCRC fac parte din sistemul de pensii de stat.

Obligațiile de contribuție la fondul de asigurări sociale sunt recunoscute în situația rezultatului global, drept cheltuieli pe măsură ce sunt suportate.

BCRC nu operează cu nici o altă schemă de pensionare și, prin urmare, nu are nici o obligație adițională cu referire la pensii. BCRC nu operează cu alte planuri de beneficii definite sau cu alte planuri de beneficii post pensionare. BCRC nu are alte obligații de a presta servicii suplimentare pentru actualii sau foștii angajați.

4.18. Impozitarea

Impozitul pe venit al perioadei de gestiune cuprinde impozitul curent și impozitul amânat. Impozitul pe venit se recunoaște în situația rezultatului global cu excepția cazurilor când acesta se referă la articole recunoscute direct în capitalul propriu, caz în care impozitul se recunoaște în capitalul propriu.

Impozitul pe venit curent reprezintă suma totală a impozitului spre plată calculată pe întreaga sumă a venitului impozabil aferent perioadei de gestiune, utilizând cota impozitului pe venit în vigoare sau care se află în proces de aprobare la data întocmirii bilanțului contabil, și orice ajustări privind impozitul pe venit calculat pentru toate perioadele de gestiune precedente.

Impozitul amânat este calculat și constatat prin metoda obligației bilanțiere, ce presupune constituirea unui provizion pentru diferențele temporare dintre valorile de bilanț ale activelor și obligațiilor în scopuri de raportare financiară, și sumele utilizate în scopuri fiscale.

Principalele diferențe temporare sunt generate de amortizarea imobilizărilor corporale, și ale altor active și obligații.

Nu se formează provizioane pentru următoarele diferențe temporare: goodwill nedeductibil în scopuri fiscale, recunoașterea inițială a activelor și obligațiilor ce nu afectează nici venitul impozabil nici cel contabil, precum și diferențele referitoare la investițiile în filiale, în măsura în care acestea probabil nu vor fi reversate într-un viitor previzibil.

Suma provizionului constituit pentru impozitul amânat se bazează pe modul anticipat de realizare sau decontare a valorii de bilanț a activelor și obligațiilor, utilizând ratele de impozitare în vigoare sau care se află în proces de aprobare la data întocmirii bilanțului contabil.

Activul de impozit amânat pe venit este recunoscut în măsura în care există probabilitatea să fie disponibil un profit impozabil suficient, față de care să poată fi utilizat activul respectiv. Activele de impozit amânat pe venit sunt reduse pe măsură ce nu mai există o probabilitate de realizare a beneficiului fiscal corespunzător impozitului amânat.

Cota de impozitare utilizată pentru a calcula poziția de impozit amânat la data de 31 decembrie 2023 este de 12%.

BCRC va achita impozit pe venit în sume egale cu 1/4 din suma calculată drept impozit aferent anului precedent de gestiune aplicându-se cota stabilită la art. 15 al Codului Fiscal și este recunoscut la cheltuieli în perioada în care este înregistrat profitul.

4.19. Dividende din acțiuni ordinare

Dividendele din acțiuni ordinare sunt recunoscute ca fiind datorii și sunt deduse din capitalul propriu când sunt aprobate de acționarii BCRC.

Dividendele interimare sunt deduse din capitalul propriu la momentul când sunt declarate și nu mai sunt la discreția BCRC. Dividendele pentru anul în curs care sunt aprobate după data întocmirii bilanțului sunt prezentate ca un eveniment ulterior datei bilanțului.

4.20. Raportarea pe segmente

Un segment de business este un grup de active și operațiuni destinate oferirii produselor și serviciilor supuse unor riscuri și rentabilității care diferă de alte segmente de business.

Un segment geografic este destinat să ofere produse sau servicii, într-o zonă economică specifică, care sunt supuse riscurilor și a căror rentabilitate diferă de cele ale segmentelor care operează în alte zone economice. BCRC nu utilizează o astfel de raportare.

4.21. Venituri și cheltuieli

Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor are loc în dependență de tipul acestora, după cum urmează:

4.21.1. Venituri și cheltuieli din dobanzi și venituri și cheltuieli asimilate

Pentru toate instrumentele financiare măsurate la cost amortizat și instrumentele financiare purtătoare de dobândă clasificate ca disponibile pentru vânzare, venitul sau cheltuiala din dobândă sunt înregistrate la nivelul ratei efective a dobânzii, care este rata care actualizează fluxurile viitoare de încasări sau plăți pe durata estimată de viață a instrumentului financiar sau o perioadă mai scurtă, acolo unde este cazul, până la valoarea netă contabilă a activului sau datoriei financiare.

Calculul are în vedere toți termenii contractuali ai instrumentului financiar (spre exemplu, opțiunile de plată în avans) și include orice comisioane sau costuri incrementale care pot fi direct atribuite instrumentului financiar și sunt parte integrantă a ratei efective de dobândă, dar nu și pierderi viitoare din credite.

Valoarea contabilă a activului sau datoriei financiare este ajustată dacă BCRC revizuieste estimările sale privind plățile sau încasările. Valoarea contabilă ajustată este calculată pe baza ratei efective inițiale a dobânzii, iar variația valorii contabile este înregistrată ca un venit sau cheltuială cu dobândă.

Odata ce valoarea înregistrată a unui activ financiar sau a unui grup de active financiare a fost redusă datorită unei pierderi din depreciere, venitul din dobândă continuă a fi recunoscut folosind rata inițială a dobânzii efective aplicată la noua valoare contabilă.

Dobândă aferentă swap-urilor pe rata dobânzii este recunoscută ca o cheltuială cu dobândă sau venit din dobândă, pe toată perioada instrumentului financiar, în concordanță cu termenii contractuali.

4.21.2. Onorarii pentru servicii financiare

Recunoașterea veniturilor aferente onorariilor pentru serviciile financiare prestate depinde de scopul în care se evaluează aceste onorarii și de baza contabilă aplicabilă instrumentelor financiare asociate.

Descrierea onorariilor pentru servicii financiare poate să nu indice natura și fondul economic ale serviciilor prestate. De aceea, este necesar să se facă deosebirea între onorarii ce sunt parte integrantă a ratei efective de dobândă a unui anumit instrument financiar, onorarii câștigate pe măsura prestării serviciilor și onorarii câștigate la îndeplinirea unei obligațiuni contractuale principale.

4.21.2.1. Onorarii ce sunt parte integrantă a ratei efective de dobândă a unui instrument financiar

Aceste onorarii se tratează, în general, ca o ajustare a ratei efective de dobândă.

Când însă instrumentul financiar este evaluat la valoarea justă, cu modificarea valorii juste recunoscută în profit sau pierdere, onorariile sunt recunoscute ca venit în momentul recunoașterii inițiate a instrumentului.

a) *Onorarii de emitere primite de Bancă în urma creării sau achiziției unui activ financiar, altele decât cele clasificate de SIRF 9 drept active financiare "la valoarea justă prin profit sau pierdere"*

Asemenea onorarii pot reprezenta o compensare pentru activități, cum ar fi evaluarea situației financiare a debitorului, evaluarea și înregistrarea garanțiilor, colateralelor și a altor contracte similare, negocierea clauzelor aferente instrumentului, elaborarea și procesarea documentelor, precum și încheierea tranzacției. Aceste onorarii

contribuie la generarea unei preocupări pentru instrumentul financiar rezultat și, împreună cu cheltuielile directe aferente, sunt amânate și recunoscute ca o ajustare a ratei efective de dobândă.

b) *Onorarii de angajament primite de BCRC pentru acordarea unui credit atunci când angajamentul de creditare este în afara ariei de aplicabilitate a SIRF 9*

- i. Dacă este probabil ca BCRC să încheie un contract pentru acordarea unui credit și angajamentul de creditare nu este inclus în aria de aplicabilitate a SIRF 9, onorariul de angajament primit constituie o recompensare a eforturilor generate de achiziția unui instrument financiar. Acest onorariu și cheltuielile directe aferente sunt amânate și recunoscute ca o ajustare a ratei de dobândă efective.
- ii. Dacă termenul de angajament expiră fără ca împrumutul să mai fie solicitat, comisionul de angajament se recunoaște ca venit la data expirării. Angajamentele de creditare ce se regăsesc în aria de aplicabilitate a SIRF 9 sunt înregistrate în contabilitate drept instrumente derivate și sunt evaluate la valoarea justă.

c) *Onorarii de emitere primite la emiterea datorilor financiare evaluate la cost amortizat*

- i. Aceste onorarii sunt o parte integrantă a generării unei implicări într-o datorie financiară. Când o datorie financiară nu este clasificată cu fiind "la valoarea justă prin profit sau pierdere", onorariile de emitere primite sunt incluse, împreună cu costurile de tranzacție aferente, în valoarea contabilă inițială a datoriei financiare și recunoscute drept o ajustare a ratei dobânzii efective.
- ii. Banca va face distincția între onorariile și costurile ce sunt parte integrantă a ratei dobânzii efective pentru datoria financiară, pe de o parte, și onorariile de emitere și costurile tranzacției ce țin de dreptul de a furniza servicii, cum ar fi cele de gestionare a investițiilor, pe de alta parte.

4.21.2.2. Onorarii câștigate pe măsura prestării serviciilor

a) *Onorarii pentru administrarea unui credit*

Onorariile primite de o entitate pentru administrarea unui credit sunt recunoscute ca venit pe măsura prestării serviciilor.

b) *Onorarii de angajament pentru acordarea unui credit, atunci când angajamentul de creditare se află în afara ariei de aplicabilitate a SIRF 9*

- i. Dacă este improbabil să se încheie un anumit contract de credit și angajamentul de creditare este în afara ariei de aplicabilitate a SIRF 9, atunci comisionul de angajament se recunoaște ca venit pe parcursul perioadei de angajament.
- ii. Angajamentele de creditare ce se află în aria de aplicabilitate a SIRF 9 sunt înregistrate în contabilitate drept instrumente derivate și evaluate la valoarea justă.

c) *Onorarii de gestionare a investițiilor*

- i. Onorariile percepute pentru gestionarea investițiilor sunt recunoscute ca venit pe măsura prestării serviciilor.
- ii. Costurile suplimentare direct atribuibile garantării unui contract de gestionare a investițiilor sunt recunoscute drept activ dacă pot fi identificate separat și evaluate credibil și dacă este probabil că ele vor fi recuperate. Ca și în SIRF 9, un cost suplimentar este un cost care nu s-ar fi produs dacă BCRC nu ar fi garantat contractul de gestionare a investițiilor.
- iii. Activul reprezintă dreptul contractual al BCRC de a beneficia de pe urma oferirii serviciilor de gestionare a investițiilor și este amortizat pe măsură ce entitatea recunoaște venitul aferent.
- iv. Dacă BCRC are un portofoliu de contracte de gestionare a investițiilor, ea poate să evalueze recuperabilitatea acestora pe baza portofoliului.
- v. Unele contracte de servicii financiare implica atât emiterea unuia sau mai multor instrumente financiare, cât și furnizarea de servicii de gestionare a investițiilor. Un exemplu poate fi un contract de economisire lunară pe termen lung corelat cu gestionarea unui portofoliu de acțiuni.
- vi. Furnizorul contractului face distincție între costurile de tranzacție ce țin de emiterea instrumentului financiar și costurile de asigurare a dreptului de a oferi servicii de gestionare a investițiilor.

4.21.2.3. Onorarii câștigate la îndeplinirea unei prestații semnificative

Onorariile sunt recunoscute ca venit la îndeplinirea unei prestații semnificative, ca în exemplele de mai jos:

a) *Comision de alocare a acțiunilor unui client.*

Comisionul se recunoaște ca venit, după alocarea acțiunilor.

b) *Onorarii de plasament pentru aranjarea unui împrumut între un debitor și un investitor*

Onorariul se recunoaște ca venit, după ce a fost aranjat împrumutul.

4.21.2.4. Venituri din speze privind furnizarea serviciilor de tranzacționare

Spezele provenind din negocierea sau participarea la negocierea unei tranzacții pentru un tert cum ar fi intermedierea achiziției de acțiuni sau alte titluri sau cumpararea sau vanzarea de societăți sunt recunoscute la finalizarea respectivei tranzacții.

Spezele sau componentele spezelor care sunt legate de o anumită performanță sunt recunoscute după îndeplinirea criteriilor corespunzătoare. Aceste speze includ spezele subscrise, speze aferente finanțelor corporative și speze cu brokerajul.

4.21.3. Venituri din contractele încheiate cu clienții

SIRF 15 stabilește principiile de recunoaștere a veniturilor din contractele încheiate cu clienții. Un client este o contraparte care a contractat cu entitatea raportoare să obțină bunuri sau servicii care sunt o producție a activităților obișnuite ale entității raportoare în schimbul unei compensații.

Standardul se aplică tuturor contractelor încheiate cu clienții, cu excepția următoarelor:

- i. contracte de leasing în domeniul de aplicare al SIC 17/ SIRF 16 Leasing
- ii. Contracte de asigurare care intră sub incidența SIRF 4 Contracte de asigurare (SIRF 4 nu este de așteptat să fie utilizat de Grupul Erste)
- iii. Instrumente financiare și alte drepturi sau obligații contractuale care intră sub incidența SIRF 9 Instrumente financiare, SIRF 10 Situații financiare consolidate, SIRF 11 Aranjamente comune, SIC 27 Situații financiare consolidate și individuale și SIC 28 Investiții în entități asociate și în asocieri în participatie
- iv. Schimburi nemonetare între entități aflate în aceeași linie de activitate pentru a facilita vânzările către clienți sau potențiali clienți

Principiul de bază al standardului specifică faptul că veniturile trebuie să fie recunoscute pentru a descrie transferul bunurilor sau serviciilor promise clienților într-o sumă care reflectă aprecierea la care entitatea se așteaptă să aibă dreptul în schimbul acelor bunuri sau servicii.

În ceea ce privește activitatea de factoring, comisioanele de la factoring care nu fac parte integrantă din rata efectivă a dobânzii sunt contabilizate pentru SIRF 15. Pentru a face distincția între veniturile factoring care fac parte integrantă din rata efectivă a dobânzii și acele venituri care ar trebui să fie contabilizate ca o taxă conform SIRF 15, ar trebui să se ia în considerare dacă aceste taxe compensează orice alt serviciu separabil decât finanțarea. În acest caz, comisioanele vor fi contabilizate în conformitate cu SIRF 15 și prezentate în poziția veniturilor din taxe menționate anterior. Alte venituri din factoring sunt prezentate în veniturile din dobânzi ca parte a ratei efective a dobânzii.

Atunci când oricare dintre părțile la un contract care intră sub incidența SIRF 15 (adică entitatea raportoare sau clientul său) a realizat contractul, entitatea raportoare va prezenta contractul în situația poziției financiare ca activ al contractului sau datorie contractuală, în funcție de relația între performanța entității raportoare și plata clientului. O entitate trebuie să prezinte separat drepturile de apreciere necondiționate ca creanță.

Un activ al contractului este dreptul unei entități la o contraprestație în schimbul bunurilor sau serviciilor pe care entitatea le-a transferat unui client atunci când acest drept este condiționat de altceva decât de trecerea timpului (de exemplu, performanța viitoare a entității).

O obligație contractuală este obligația entității de a transfera bunuri sau servicii către un client pentru care entitatea a primit o remunerație (sau suma este datorată) de la client.

4.22. Părți afiliate

Părțile sunt considerate afiliate dacă una din ele are capacitatea de a o controla sau de a o influența semnificativ pe cealaltă în luarea deciziilor financiare și operaționale.

Tranzacțiile între părți afiliate reprezintă un transfer de resurse sau obligații între părți afiliate indiferent dacă implică un preț sau nu.

4.23. Instrumente financiare derivate

Instrumente financiare derivate, inclusiv contractele în valuta străină, contracte forward, swap-valutar, opțiuni și alte instrumente derivate sunt inițial recunoscute în bilanțul contabil la cost, în cazul în care banca devine o parte a obligațiilor contractuale a instrumentului, ulterior se reevaluează la valoarea justă.

Toate derivatele sunt contabilizate ca active, atunci când valorile juste sunt pozitive, și ca obligațiuni, când valorile juste sunt negative.

Valoarea justă a contractelor forward de valută străină este calculată prin referința la ratele de schimb forward existente pentru contractele cu scadențe similare.

Unele instrumente financiare derivate pot fi incorporate în alte instrumente financiare, precum contractele în valuta străină într-un contract de bază, care nu reprezintă un instrument financiar și sunt contabilizate ca instrumente financiare derivate separate în cazul în care caracteristicile și riscurile economice nu sunt strâns legate de cele ale contractului de bază și contractul de bază nu este evaluat la valoarea justă cu pierderi sau profit nerealizat.

Schimbările în valoarea justă a instrumentului financiar derivat sunt înregistrate la contul de profit și pierdere.

4.24. Evenimentele ulterioare datei bilanțului

Evenimentele ulterioare datei bilanțului sunt reflectate în situațiile financiare în caz că furnizează informații suplimentare despre situația BCRC la data bilanțului (evenimente ce necesită ajustări), sau indică faptul că ipoteza continuității exploatarei nu este adecvată.

Evenimentele ulterioare ce nu necesită ajustări sunt prezentate în note, în cazul în care sunt semnificative.

5. Definiții și abrevieri

5.1. Definiții

Valoarea justă = suma la care poate fi tranzacționat un activ sau decontată o datorie, de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv.

Costul amortizat al unui activ sau datorii financiare = valoarea la care este evaluat activul sau obligația financiară la recunoașterea inițială, minus rambursările principalului, plus sau minus amortizarea acumulată, utilizându-se metoda dobânzii efective a oricărei diferențe dintre valoarea inițială recunoscută și valoarea la scadență, minus orice reduceri privind deprecierea.

Metoda dobânzii efective = metoda de calcul al costului amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare (sau a unui grup de active financiare sau datorii financiare) și de alocare a venitului din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile în perioada relevant.

Rata efectivă a dobânzii = rata care actualizează exact fluxurile viitoare preconizate ale plăților sau sumelor primite în numerar pe durata de viață așteptată a instrumentului financiar sau acolo unde este cazul, pe o durată mai scurtă, la valoarea contabilă netă a activului financiar sau a datoriei financiare.

Valoarea realizabilă netă = prețul de vânzare estimat pe parcursul desfășurării normale a activității, minus costurile estimate pentru finalizare și costurile estimate necesare efectuării vânzării.

5.2. Abrevieri

AC	= Cost amortizat
BCRC	= Banca Comercială Română Chișinău S.A.
BNM	= Banca Națională a Moldovei
EIR	= Rata efectivă a dobânzii
IASC	= International Accounting Standards Committee
FVTOCI	= Valoarea justă prin alte venituri
FVTPL	= Valoarea justă prin profit sau pierdere
SIC	= Standarde Internaționale de Contabilitate
SIRF	= Standarde Internaționale de Raportare Financiară
SPPI	= Plată numai a principalului și a dobânzii